У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 187. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЖОВТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 8, 1971 No. 187. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Четвер, 7 жовтня 1971

В АМЕРИЦІ

АГЕНЦІЯ ДЛЯ ОХОРОНИ ОТОЧЕННЯ звернулася до Департаменту Справедливости з проханням, щоб той Департамент заскаржив до суду компанію „Форда" за порушення Акту про занечищення повітря. Агенція вважає, що компанія „Форд" порушила законодавство, випустивши на ринок автомобілі зразка 1972 року з моторами, які не відповідають федеральним вимогам про боротьбу з занечищуванням повітря й оточення. „Форд" виспустив на ринок такі автомобілі без офіційних федеральних посвідок, і за це може бути покараний великим штрафом: 10 000 долярів за кожне авто.

НА ПЕРШИХ ЗАСІДАННЯХ НАЙВИЩОГО СУДУ у Вашингтоні не було обговорювано багатьох справ, що їх має той суд розв'язати. Сесію відкрив Головний Суддя Найвищого Суду Воррен Биргер, згадуючи недавно померлого члена Суду Г. Блека і суддю Д. Гарлана, який пішов на пенсію. Засідання Найвищого Суду відбуваються в присутності семи суддів, бо двох нових ще не призначено.

СЕНАТ ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ ДЖЕЙМСА БОКЛІ — сенатора - консерватиста з Ню Йорку, про те, щоб додати 42 мільйони долярів до загальної суми видатків на удосконалення й розбудову стратегічних ракет. Це був перший внесок республіканця Д. Боклі в Сенаті, але його підтримала тільки невелика група консерватистів.

АДМІНІСТРАЦІЯ СТЕЙТОВОЇ ІЛЛІНОЙСЬКОЇ ТЮРМИ плянує влаштувати щомісячні концерти для ув'язнених, щоб їм не було скучно. В'язниця з заплянованими концертами знаходиться у місті Джоліет.

В ДЖЕКСОНВІЛЛІ НА ФЛОРИДІ ТРАГІЧНО закінчилась спроба викрадення невеликого літака. Чоловік мав непорозуміння з дружиною, і з допомогою 32-річного Б. Воллеса втягнув її в літак та наказав летіти на Багамські острови. В Джексонвіллі літак приземлився, щоб набрати бензини, поліція його оточила, а в літаку пролунали постріли: загинули пілот, дружина і головік - самогубець. Б. Воллеса заарештовано.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж., спершу повідомила, що вона — вперше за 50 років, не буде ставити свого кандидата на вибори посадника міста, які відбудуться 2-го листопада. Але тепер демократи змінили думку й висувають на кандидата Морріса Лонґо, директора громадських робіт у Джерзі Сіті.

ГРУПА НЮЙОРКСЬКИХ ПОЛІЦАЇВ ДІСТАЛА від банди торгівців наркотиками 250 000 долярів „викупу", і поліцаї за те не заарештовували членів тієї зграї. Відповідна слідча установа повідомила, що йдеться про групу поліцаїв на Бруклині та на Мангеттені, і що це — не ізольовані випадки.

У СВІТІ

ССCР І ЙОГО САТЕЛІТИ МАЮТЬ в Середущій Европі 58 дивізій, разом на 855.000 вояків і 13.650 танків, на території Польщі, Східньої Німеччини, Мадярщини і Чехо-Словаччини. Західні збройні сили в Західній Німеччині й Данії нараховують 26 дивізій із 703.000 вояків і 6.600 танків. Туди належать вже 2 французькі дивізії, які не є складовими частинами зінтеґрованих збройних сил Атлантійського бльоку (НАТО). Тому НАТО ставиться з великим недовір'ям до европейської конференції „безпеки", на скликання якої наполягає Москва.

НОВИМ ГЕНЕРАЛЬНИМ СЕКРЕТАРЕМ АТЛАНТІЙСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) СТАВ д-р Жозеф Люнс, який був впродовж 19-ох років голляндським міністром закордонних справ. Останнього генерального секретаря НАТО, італійського дипломата Манліо Брозіо, президент Ніксон прийняв в минулому тижні у Білому Домі і на спеціяльній церемонії удекорував його медалею заслуги для миру. На тій церемонії були колишні й теперішній командири збройних сил НАТО, американські генерали, а між державними мужами був також колишній державний секретар за Гаррі Трумана, демократ Дін Ачесон.

У БРЮССЕЛІ ВІДБУЛИСЯ строго засекречені наради віце - міністрів закордонних справ 15-ох членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) над можливостями поменшення західніх і комуністичних військ у центральній Европі. За твердженням газет — за таке поменшення висловлювався заступник державного секретаря ЗСА Джон Н. Ірвін, а найбільші застереження висловлював делеґат Британії.

ДО ІНДІЇ ПРИБУВАЮТЬ далі щоденно по круглo 30.000 втікачів із Східнього Пакістану. Докладного числа тих втікачів ніхто не знає: індійські власті тердять, що їх є вже круглo 9 мільйонів, пакістанські газети називають те число грубо перебільшеним. Табори втікачів в прикордонних індійських провінціях переповнені, тамошні відносини щораз гірші і на цьому тлі прийшло там уже до заворушень, в яких були й убиті. Тим часом у Східньому Пакістані підводні нурці східньо - пакістанських партизанів пошкодили вже кілька кораблів, що привозили зброю Пакістанові.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ СТАВ першим президентом Федерації Арабських Республік, до якої належать Єгипет, Сирія і Лібія, а столиця Єгипту Каїро стала столицею тієї федерації. Покищо не відомо, чи та федерація матиме якесь реальне значення, чи залишиться престижевим блефом.

ГОЛОВА ПАРТІЇ ПРАЦІ У БРИТАНІЇ ЗАКЛИКАВ своїх партійних однодумців виступати в парляменті одностайно в справі приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти. Колишній прем'єр Гаролд Вільсон натякнув, що дехто може голосувати 28-го ц. м. у палаті громад „за" приступлення, разом із консерватистами, зате соціялісти повинні одностайно виступати проти законопроєктів, що їх консервативний уряд Едварда Гіта зголосить, щоб достосувати британську економіку до вимог ЕЕСпільноти.

ПОМЕР СВ. П. ПРОТОДІЯКОН ФЕДІР КІВА

Ню Йорк. — В середу 6-го жовтня ц.р. помер у Бруклині на 78-ому році життя св.п. о. протодіякон Федір Ківа. Панахиди будуть відправлені в Катедрі св. Андрія при 139-ій вулиці, в Джамейці, Н.Й. у п'ятницю 8-ого жовтня о год. 7-ій вечора і в суботу 9-ого жовтня о год. 9-ій ранку. Похорон відбудеться у вівторок 12 жовтня ц.р. у Монтреалі, Квебек, Канада, із собору св. Софії на український православний цвинтар.

Заповіджено промову през. Ніксона в справі другої економічної стабілізаційної програми уряду

Вашинґтон. — В середу 6 жовтня ц. р. подано з Білого Дому до відома, що президент Ніксон виступить в четвер 7 жовтня о год. 7:30 вечора в телевізійних програмах із промовою до американського народу, в якій будуть з'ясовані напрямні економічної політики уряду під час другої фази здійснюваної тепер стабілізаційної програми уряду. Почнеться ця друга фаза після закінчення обов'язуючого тепер заморожения цін і заробітних платень. Змісту промови през. Ніксона покищо не проголошено. У республіканських колах Конґресу твердять, що, згідно з інформаціями урядових чинників, замороження буде заступлене спеціяльною системою контролі, яку проводитиме окрема покликана урядом установа, можливо й теперішня Рада коштів прожитку, яка буде встановляти програму, цілі й завдання плянованої другої фази. Буде складатися ця Рада з представників світу праці, підприємств і громадянства і її завданням буде координування політики заробітних платень. Для справ контролі цін і перегляду їх та координування їх збільшування діятиме окрема установа чи установа для окремих ділянок індустрії. Контроля цін і заробітних платень буде стосуватися спеціяльно великої індустрії. Підвищування цін і заробітних платень буде дозволюване на основі збільшування продукції.

Президент вимагає судової заборони для припинення страйку портових вантажників на Заході

Вашинґтон. — Президент Ніксон доручив у середу 6 жовтня федеральним адвокатам добиватися у федеральних судах проголошення заборони страйку портових вантажників у портах Тихоокеанського побережжя і в Чикаґо. Базуючися на постановах Акту Тефта-Гартлі, Уряд вимагає у своїх зверненнях до федеральних судів у Сан Франсіско і в Чикаґо проголосити судовий наказ на повернення до праці портових вантажників і припинення їхнього страйку на протяг вісімдесяти днів, в якому то часі відбувалися б дальші переговори між керівниками корабельних компаній із представниками професійних робітничих спілок в справі нового контракту. Уряд през. Ніксона вирішив покищо не вимагати судової заборони для страйку портових вантажників на Східньому побережжі і в Мехіканській затоці, сподіваючися, що корабельні компанії і провід спілки портових вантажників доведуть ведені ними переговори до успішного кінця. Якщо б ці переговори не дали бажаних вислідів, то Уряд звернеться також і тут до суду з вимогою проголосити судову заборону страйку.

Піттсбурзька Округа УНСоюзу скріплює свою працю

Піттсбурґ. — Минулої неділі, 3-го жовтня 1971 р., тут у приміщенні Пік-Рузвелт готелю відбулися осінні організаційні збори представників Відділів УНСоюзу піттсбурзької Округи. Відкрив збори головний радний з сусіднього Ембриджу, Андрій Джула, який проводив зборами разом з головою Округи Василем Сачком. В зборах узяли участь головний контролер УНСоюзу д-р Богдан Гнатюк з Філядельфії та обласний організатор й колишній головний контролер Володимир Гірняк. На збори прибули представники зокрема секретарі всіх більших та активніших Відділів Округи.

На програму зборів склалися справоздання зі стану УНСоюзу та його завдань на ближчу і дальшу мети, які склали головні урядовці проф. Б. Гнатюк та Андрій Джула. Проф. Гнатюк з'ясував важливіші акції УНСоюзу, як в головній канцелярії, так в терені, подав дотеперішні досягнення УНС, звертаючи при цьому увагу, що досягнення на організаційному полі в цім році є менш задовільними, як в році ми-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Чу Ен-лай признає, що Пекін зброїться загрожений головно Москвою

Пекін. — „На наших кордонах стоїть мільйон совєтських збройних сил — війська летунства, морської фльоти у приморських обширах, атомової зброї і керованих ракет. Вони вислали 300.000 війська до Народної Республіки Монголії, включно з керованими ракетами. Монголія не поводилась, як чехи, то яка ціль того зосередження військ? Очевидно, щоб створити атмосферу напруження вздовж наших кордонів" — заявив комунокитайський прем'єр Чу Ен-лай 6 жовтня ц. р. у промові до круглo 60 американців, між якими була й група „чорних пантер", але й були колишні урядовці американських федеральних установ. Чу Ен-лай повідомив, що рішення запросити до Пекіну американську дружину настільного м'яча прийняв був Мао Тсе-тунґ. Президент Ніксон — говорив Чу Ен-лай — висловив публічно бажання відвідати Пекін. Тому, що годі було негайно без підготови запросити його, то прийнято спершу, в липні цього року, Генрі Кіссінджера. Чу Ен-лай старався поменшити значення розмов з Америкою. Мовляв ,китайські комуністи переговорювали впродовж 10-ти років з своїм „архиворогом" Чіянґ Кай - шеком і переговорюють з Совєтським Союзом. Він заявив при тому готовість перевести з СССР конференцію про поладнання спору за кордони, вийшовши з кордонної ситуації в 19-му сторіччі. „Якщо розмови з президентом Ніксоном будуть успішні — то добре, якщо будуть невдачні то також добре". Чу Ен-лай погодився з тезою президента Ніксона, що тепер настає час на переговори, але твердив одночасно, що це також час можливих воєн і що Комуністичний Китай мусить зброїтися на випадок аґресії проти нього.

Папа Павло VI не передбачує поважних змін у Католицькій Церкві

Рим. — Папа Павло VI на своїй щотижневій авдієнції у середу 6 жовтня ц. р. висловив у своїй промові переконання, що в житті Католицької Церкви не буде в найближчому часі поважних змін. Католицька Церква казав Папа — консервативна і тому не треба сподіватися від теперішнього Синоду Єпископів будь-яких основних змін в справах віри. Власне тому, що Католицька Церква консервативна, то вона не старіється — казав Папа. „Ми не повинні уявляти можливості щодо змін, еволюції чи трансформації Церкви в справах віри". Але Папа не заторкнув першої проблеми, над якою радить Синод Єпископів, а саме — примусового целібату. У своїх попередніх заявах Папа Павло VI нераз заявлявся за збереження примусового целібату для римо католицького духовенства. Папа відбув авдієнцію після того, як в минулий понеділок появився був комунікат що Папа легко перестудився, — мубуть від сильно прохолоджувальної системи в новій авдієнційній залі Ватикану.

Перт-Амбойська Округа Відділів УНС змагається за першенство

Перт Амбой, Н. Дж.—В неділю 3 жовтня тут в залі УНДому відбулися організаційні, наради Перт-Амбойської Округи УНСоюзу, яка об'єднує 12 Відділів з довколишніх місцевостей. Збори відкрив і ними проводив голова Округи інж. Омелян Граб, а пані Дарія Оріховська сповняла обов'язки секретаря. Відкриваючи збори, голова Округи привітав учасників нарад, між ними заступницю головного предсідника УНС пані Марію Душник та головного радного і обласного організатора Степана Гавриша. На порядку нарад, крім доповідей представників Союзу, був звіт із „Союзового Свята", яке влаштували всі Округи Н. Джерзі 29 серпня б. р. За словами голови інж. О. Граба, це свято принесло не тільки моральний успіх, але рівнож і матеріяльний. Загальний оборот під час свята був 4.215.89 дол., розхід 2.613.65, а зиск залишився

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українська Католицька Парафія в Міннеаполісі будує новий Храм

Проєкт нового українського католицького Божого храму в Міннеаполісі.

Міннеаполіс, Мінн. (Н. Н.). — Під кличем: „Ворог руйнує, а ми наново будуємо" мала числом, але велика духом і серцем українська католицька парафія в Міннеаполісі, що начисляє всього 198 родин, завершує своє велике й благородне діло: будову нового Божого храму.

Вже від кількох місяців будівельні фірми інтенсивно працюють над новою будовою, яка складається з церкви і пафіяльного дому. Обидві будівлі лучить галерея, яка має своє окреме велике призначення.

Теперішній парох, о. монс. д-р Степан Кнап, уже від довшого часу збирає знімки українських католицьких і православних церков, побудованих в Україні й поза Україною. Багато церков, дуже цікавих і вартісних своєю архітектурою, вже не існує. Вони знищені часом, війною, або таки ворогом. Однак знімки задержались між людьми. О. монсіньор Кнап старається зібрати всі ті знімки ще існуючих і вже збурених церков і хоче примістити їх саме в цій галерії, зробити з неї музей. Рівнож збирається й будуть повішені імена українських героїв-мучеників (єпископів, священиків і світських людей), які віддали своє життя за Церкву й Нарід.

Всі ті будівлі коштуватимуть поверх 600.000 дол. Досі 160 родин зложили вже по 1,000 дол. і більше та стали патронами - фундаторами. Збиранням грошей на будову займається обраний

(Закінчення на стор. 3-ій)

В Ню Йорку відбудеться велика антикомуністична маніфестація

Ню Йорк (В.Л.). — З приводу 12-ої річниці смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери і 50-річчя нищення Москвою українського народу, з ініціятиви Організацій Українського Визвольного Фронту відбудеться дня 23-го жовтня ц.р. велика антикомуністична і антимосковська маніфестація під Об'єднаними Націями в Ню Йорку. Початок демонстрації о годині 12-ій вполудне. Ціллю демонстрації є запротестувати проти нищення Москвою українського народу — Церкви, культури і її діячів, натаврувати терор москалів в Україні (замордування Али Горської, засудження Валентина Мороза, С. Караванського, Л. Лук'яненка, К. Зарицької й сотні інших), пригадати вільному світові загрозу, яка постійно існує з боку комуністичної Москви для їхніх народів, відмітити ідею розвалу останньої в світі імперії москалів, підкреслити конечність мобілізації всіх антикомуністичних сил як з-посеред поневолених Москвою народів так і з-посеред сьогодні ще вільних націй світу. Все це плянують організатори демонстрації осягнути за посередництвом преси, телевізії, радіо, добре зредаґованого англомовного пропаґандивного матеріялу (летючок й іншого), що його намагатимуться якнайбільше роздати зацікавленим чужинцям учасники демонстрації. Крім демонстрації під ОН, організатори плянують творити т. зв. автоколони з відповідними транспарентами, гучномовцями і прапорцями. Демонстрація відбудеться під протекторатом УККА, а ініціятори просять взяти участь в маніфестації всі політичні, суспільно-громадські, релігійні, комбатантські, молодечі й інші організації і установи та всіх українців з Ню Йорку і стейтів Ню Джерзі, Коннектикат, Сх. Пенсильвенії. Масовістю і добре підготованим матеріялом ми можемо звернути увагу чужинців — представників, які беруть участь в Асамблеї ОН і американців на велику ціль демонстрації.

Приймається зголошення на поїздку до Буенос Айрес на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові

Ню Йорк. — Туристична аґенція Ковбаснюка в Ню Йорку (286 Іст 10-та вулиця, тел.: (212) 254-8779) в порозумінні з УККА організує поїздку до Буенос Айрес тих, які бажали б взяти участь у великій всеукраїнській урочистості відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Арґентини. Відкриття пам'ятника відбудеться в неділю, 5-го грудня. Хто бажав би взяти участь у цьому великому торжестві та при цій нагоді познайомитись з місцевою нашою громадою і звидіти ту чудову країну, повинен негайно зголоситися до згаданої аґенції, полагодивши рівночасно урядові подорожні формальності. Поїздка запланована винайменим літаком Арґентинської повітряної лінії, кошт подорожі до Буенос Айрес і назад до Ню Йорку передбачається на 300.00 дол., із можливими малими змінами, залежними від кількости зголошених. З Ню Йорку літак відлетить 27-го листопада о год. 8:30 вечером і без зупинки прилетить до Буенос Айрес наступного дня, 28-го листопада, о год. 8-ій рано. Поворот тим же літаком передбачений на 12-го грудня о год. 10:30 вечером з Буенос Айрес і приїзд до Ню Йорку чергового дня, 13-го грудня, о год. 8-ій рано. В одному літаку є місце для 139 подорожніх. Щоб забезпечити собі місце, треба вже разом із зголошенням переслати завдаток в сумі 50.00 дол., а решту треба вирівняти до 22-го жовтня.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер. — У неділю 10 жовтня ц.р. тут у залі Народного Дому відбудеться літературний вечір відомого українського письменника і гумориста Миколи Понеділка. Початок о год. 6-а вечора.

В УКРАЇНІ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ЗУСТРІЧАЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ХОР

Написала Ася Гумецька

Минулого літа сталася невеличка, але „історична" подія: вперше в історії американський хор, що приїхав на гостинні виступи в СССР, виконував українську народну пісню. Наша преса подала короткі відомості про це, але напевно читачам буде цікаво познайомитися з „закулісовою історією" цієї події.

Згідно з угодою між ЗСА та СССР відносно т. зв. культурного обміну, американський Уряд вирішив у 1971 році післати до СССР один з кращих студентських хорів. Ця честь припала камерному хорові Мічіґенського університету в Енн Арборі під проводом професора Томаса Гілбіша. Професор організував цей хор з-поміж кращих студентів Музичної школи у 1964 році, і з того часу хор здобув собі признання в Америці і за кордоном. У 1969 році хор виступав на Музичнім фестивалі в Італії, після чого зробив турне по Европі.

Готуючи програму до свого виступу в СССР, хор включив не лише клясичні речі (Баха, Моцарта, Чайковського та ін.), але й сучасну американську музику, зокрема Леслі Бассета, твори якого хор виконує з особливою майстерністю. Щоб зробити приємність своїм господарям, студенти вивчили кілька російських пісень, які вони співали поза програмою. Вибір пісень був випадковий і не дуже вдалий: якась маловідома, досить монотонна народна пісня, пісня з репертуару Шаляпіна „Прощай, радость" та ще одна чи дві пісні, включаючи романс „Однозвучно гремить колокольчик", яку чистим і милим тенором виконував соліст хору. Поза тим, на біс, було приготовано низку неґритянських релігійних пісень, які у публіки користувалися незмінним успіхом. Щодо українського репертуару, то спочатку це навіть не впало на думку учасникам хору і їх дириґентові, людині дуже милій і щирій, яка проте зовсім не розуміється на національнім питанні чи політиці. Але з Вашинґтону до Енн Арбору прибув п. Кроч, представник Державного Департаменту, який мав супроважати хор, як перекладач. Пан Кроч, також надзвичайно симпатична людина, з походження словак і відчуває симпатію до українців. Крім того, як людина добре обзнайомлена з українським питанням, він зрозумів, яку вартість мало б включення українських пісень в репертуар хору, що мав відвідати такі українські міста як Київ, Харків, Одесу, Ужгород, Львів і навіть Ворошиловоград, Кишинів і Донецьке. Отже, п. Кроч звернувся за порадою до працівників української секції „Голосу Америки", котрі запропонували такі пісні: „Ґандзю", „Чуєш, брате мій", „Їхав козак за Дунай" та веснянки. Коли пан Кроч приїхав до Енн Арбору й звернувся до слов'янського відділу Мічіґенського університету про поміч, до від'їзду хору лишався рівно тиждень. Пана Кроча спрямували до мене ,як до українки, і ми на спільній нараді з професором Гілбішем вирішили, що найкраще буде спробувати вивчити „Їхав козак за Дунай", або, може, „Сусідку" (решту пісень відкинено з різних міркувань). Тепер стало питання: де дістати за 24 години слова й ноти, при чому не просто мелодію, а ноти для хору? Ситуацію врятував п. Северин Княгеницький, що мешкає неподалеку Енн Арбора. Маючи прекрасний голос, п. маґістер ще з молодих років захоплюється українськими піснями, багато співав у різних хорах і переписав собі чимало пісень для хорового виконання. На щастя ,він мав якраз і „Сусідку" і „Їхав козак за Дунай". Негайно від хору було виряджено делеґацію по ноти. В рекордовому темпі ноти сфотографовано, слова переписано англійською транскрипцією та перекладено на англійську мову. Крім того, студенти мали змогу також почути магнітофонний запис і навіть прослухати обидві пісні у виконанні українських хорів (на платівках, звичайно). Після деякого вагання, проф. Гілбіш вирішив обмежитися одією піснею, а саме „Сусідкою", як дещо коротшою і тому легшою до вивчення. Професор не по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незавидна роля

Незавидна позиція промовця, який наперед знає, що своєю промовою нікого не задовольнить. Тим гірше становище міністра закордонних справ великодержави, до слів якого прислухаються, який мусить порушити найважливіші актуальні міжнародні проблеми і свідомий, що немає такої „золотої середини", якою міг би він ступати в лябіринті взаємосуперечних і взаємоворожих позицій.

У своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий понеділок 4 жовтня ц. р. державний секретар ЗСА Вілліям Роджерс мусів з'ясувати становище З'єднаних Стейтів супроти проблеми членства в Об'єднаних Націях „одного" чи „двох" Китаїв, — проблеми ізраїльсько-арабського замирення,— індійсько - пакістанського конфлікту з приводу втечі із Східнього Пакістану до Індії вже близько дев'яти мільйонів бенгальців, — так званого замирення довкола проблеми Берліну. Очевидно, його промова була узгіднена з президентом Ніксоном та стилізована й вигладжувана фахівцями впродовж тижнів. Остаточно вона зустріла гнівну реакцію збоку альбанського міністра, що, як речник Пекіну, обурювався на „американський імперіялізм", який протеґує „кліку Чіянґ Кай-шека", як також поглибила гнів і розчарування речників національного Китаю, які вбачають „зраду" збоку Америки в її звороті в сторону замирення з комуністичним Китаєм. Ізраїльська преса вважає, що Вілліям Роджерс доказав своєю промовою, що ЗСА не можуть бути мировим посередником на Близькому Сході, араби далі вважають Америку за протектора Ізраїлю. Пакістан і Індія ні на йоту не злагіднили ворожнечі після заклику Роджерса до їх замирення...

У нинішній змінливій міжнародній ситуації закордонна політика ЗСА стоїть на роздоріжжі. Коли невідомо, які справжні цілі й тактика Москви та Пекіну, і як — потягані за шнурки з Москви чи Пекіну — поведуться Північний В'єтнам, Індія, Пакістан, Єгипет — просто неможливо займати тверде й виразно з'ясоване становище в усіх тих проблемах. Треба ще подивляти спокій, джентлменський тон і логіку аргументації Вілліяма Роджерса, якого атакують і до якого мають претенсії з усіх сторін. Президент Ніксон не захотів виступати на цьогорічній Генеральній Асамблеї, скинувши цей насправді дуже прикрий тягар на спину державного секретаря. Нічого дивуватись, що Роджерс тільки сумовито махнув рукою на запит одного журналіста, коли він, Вілліям Роджерс, має час на відпочинок . . .

Заколисування Заходу

Нині в багатьох країнах Заходу заактивізувались більшого й меншого калібру совєтські дипломати, включно з Н. Подгорним в Північному В'єтнамі. Тривають переговори між представниками ЗСА і СССР, скеровані, як кажеться офіційною мовою червоних, на „ослаблення напруження в світі". Велика совєтська делеґація перебуває в Чіле. Формально делеґація нібито господарська, але для чого туди поїхали майже 100 осіб „торговельників"? Чіле в економічному розумінні невелика країна, отже для „торговельних справ" аж такої делеґації не потрібно. До Москви цими днями повернувся генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв, який відвідував сателітні Угорщину й Болгарію та вговорював досить незалежного сателіта — Югославію. Всюди він з партнерами - комуністами попідписував комюніке, в яких мовиться про мир, дружбу та співпрацю „соціялістичної співдружности націй". Вітаючи прем'єра Індіру Ґанді, московські керівники також підкреслювали, що СССР за мир, за співпрацю з усіми країнами світу. Коротко сказавши — розпочалась чергова совєтська „мирова офензива".

А що діється насправді? За хиткими кулісами кремлівських заль насправді відбувається наступне: як ще ніколи досі, СССР розбудував і пожвавлює діяльність шпигунської мережі на Заході. Дійшло до того, що Англії довелось викинути понад сотню совєтських „дипломатів" — агентів політичної поліції КҐБ, шпигунів. „Ню Йорк Таймс" з 4-го жовтня подавав, що його представники перевіряли справу совєтського шпигунства в 20 країнах світу і в ЗСА, — і всюди той самий висновок: ще не було такої совєтської шпигунської активности, як нині! Відомо, що коли шпигують, то не для добра країни, де діють шпигуни, і не для „миру та братерства".

Комуністична совєтська зброя пливе до Північного В'єтнаму, на Кубу та напевно й до Чіле; совєтські шпигуни пильно стежать за Заходом, притаєні пропаґандисти аґітують на Заході „за комунізм". Можна тільки висловити надію, що здоровий глузд Заходу цим разом не дозволить себе заколисати червоним імперіялістам.

10-ИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

В суботу 9-го жовтня починається у Вінніпеґу 10-ий Конґрес Українців Канади, який є великою подією для кругло півмільйонової тамошньої української громади. Важливість цього конґресу підкреслює факт, що він відбудеться в 30-річчя існування Комітету Українців Канади, центральної і репрезентаційної організації, яка охоплює вже понад 30 організацій. Українці в Канаді становлять четверту національну групу і своєю активністю та питомою вагою стають щораз поважнішим чинником у канадійській державі. Назверхнім виявом цього буде приявність на бенкеті Конґресу КУК'у прем'єра Канади П'єра Трудо, дармащо через тиждень після того прибуде до Канади з офіційними відвідинами совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, репрезентант найбільшого ворога не тільки українців в Канаді, але взагалі всіх українських людей в Совєтському Союзі і поза його межами. Отож цей 10-ий Конґрес Українців Канади заторкує всю українську проблематику, заторкує закордонну політику Канади й цікавить всіх українців у світі.

Однак, центральною проблемою цього конґресу — судячи за голосами української канадійської преси — будуть проблеми самої структури Комітету Українців Канади та зміни його статуту. Хоча членами КУК'у є, як згадано, понад 30 організацій, головну ролю в ньому грають „чотири великі": Братство Українців Католиків (БУК), — Союз Українських Самостійників (СУС), що гуртує православних, — Ліґа Визволення України (ЛВУ), що є відповідником американського ООЧСУ, — і Українське Національне Об'єднання (УНО), відповідник американського ОДВУ.

За дотеперішньою традицією президентом КУК'у був представник БУК'у, конкретно о. Мітрат д-р Василь Кушнір. У передконґресовій пресовій дискусії висловлено думки за ревізію цієї практики шляхом зміни статуту, при чому викристалізувались три головні концепції: 1) зберегти дотеперішній „статус кво", 2) перейти на виборний принцип, щоб Конґреси Українців Канади вибирали вільним голосуванням керівні органи КУК'у і 3) щоб прийняти принцип чергування, чи пак ротаційности, себто перебування на керівних постах КУК'у представників щораз інших організацій. За пресовими голосами — це тільки досить загальні і в деталях несконкретизовані проєкти.

Палку дискусію на тему 10-го Конґресу КУК і його головних завдань властиво започаткував о. Семен Іжик, головний редактор „Поступу" у передовій статті того тижневика з 22 серпня п. н. „Наше становище до змін статуту КУК". Автор покликається на правопорядок у КУК, що його дали „батьки нашої конфедерації, основоположники КУК у 1940 році". Це були тоді п'ять організацій, які „заключили договір, заключили умову, заключили контракт, на основі якого один з представників БУК має бути президентом, а другий членом Президії..." Автор признає, що „на конґресах і в пресі підносилися голоси, мовляв, ця система не є демократична. Отже, хто твердить, що статут КУК не є демократичний, то я називаю його просто іґнорантом... КУК є федерацією організацій. Заключеного контракту не має ніхто права зліквідувати, хіба тільки самі контрагенти..." Автор признає можливість переведення деяких корисних змін в статуті, але є проти зміни структуральної системи. „Президентом КУК має залишитися представник БУК'у: о. мітрат д-р Василь Кушнір"...

У зв'язку з тією статтею появились різні голоси:

У „Гомоні України" з 25 вересня ц. р., який заступає позиції Ліґи Визволення України (ЛВУ), стверджується у статті „Напередодні Конґресу КУК", що коли минає 30 років від заснування КУК'у, то — потрібні зміни. „Справа, яка вимагає зрушення з мертвої точки, це питання зміни чи доповнень статуту, які віддзеркалювали б ті зміни, що сталися в Канаді серед української громадськости... Як відомо, більшість великих і менших організацій буде захищати принцип ротаційности та добору кращих сил у президії й екзекутиві КУК, не відмовляючись в дальшому від пляну рішень на Конґресі через голосування і виборність президії КУК. Мабуть, єдино БУК буде боронити статус кво, себто віджиле право на головування його представника в системі КУК. Монопольне і довічне право повинно бути змінене, якщо слова про рівність, демократію, недопускальність дискримінації не мають у нас залишитись пустопорожніми фразами".

У „Гомоні України" з 2 жовтня появилася велика стаття В. Безхлібника п. н. „За правильні зміни статут КУК", в якій широко обороняється проєкт ротаційної системи у доборі керівних органів КУК'у. Автор переконаний, що та система „причиниться до вироблення солідарности і відповідальности всіх членів екзекутиви", — що та система підштовхне до конструктивного суперництва і ні в чому не послабить конечности „договорення" між головними членами КУК'у. Зате „Гомін України" виступає проти системи вибору керівних органів на конґресах, боячись, що в таких виборах може рішати чинник випадковости. „В атмосфері нетолерантности і злої волі принцип рішення більшістю голосів міг би стати дійсною загрозою для КУК".

„Новий Шлях", який висловлює становище УНО, в статті „До справ зміни статуту - чартеру КУК" з 2 жовтня ц. р., також заперечує дотеперішню теорію і практику, що провід КУК'у повинен належати представникові Братства Українців

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Богдан Олесницький

ЗА ЄДНІСТЬ, ЗА ПОМІСНІСТЬ, ЗА ПАТРІЯРХАТ

II

У ситуації, яка постала, ми повинні докласти всіх наших зусиль і заходів, щоб не зважаючи на всі дотеперішні помилки, там на вершинах нашої церковної ієрархії дійшло до злагоди та „єдиномислія" і щоб, хоч і як це трудно, нарешті створився один спільний фронт боротьби за історичні права нашої Церкви на помісність і патріярхат. Що більше, також у низовій площині церковного і громадського життя нам не треба розбігатись, взаємно себе поборювати та підозрівати в нещирості наших заяв про відданість великій справі, але слід нарешті зговоритися, дійти до порозуміння та об'єднати всі наші сили у спільному, конструктивному змаганні за правду та справедливість для нашої Церкви. Хочемо мати надію, що на таку спільну та об'єднану акцію всіх наших церковних, мирянських і громадських чинників під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа все ще не запізно, тим більше, що в теперішніх умовинах це чи не єдиний шлях до успіху і ледве чи для нього є яка альтернатива.

Тим часом, бажаючи якнайбільше допомогти Верховному у його теперішньому положенні та в його великих плянах і задумах, нам треба наші голосні заяви подиву, довір'я та відданости підтвердити посиленою матеріяльною допомогою, якої йому, до речі, так дошкульно потрібно. Правду кажучи, на цьому відтинку, ми в останньому часі занедбалися і таки добре відстали, немов забувши про те, що всі великі проєкти і пляни нашого Первоієрарха, задумані для добра нашої Церкви і народу, залежать від нашої і тільки нашої фінансової допомоги. А ця наша допомога, на сором нам самим, все ще не скоординована, не запльнована центрально і сперта здебільша на принагідних, спорадичних збірках людей доброї волі.

Десь поділися всі наші далекосяжні і так відважно запляновані проєкти одно - чи багатомільйонового патріяршого фонду, про які ми голосно говорили на зборах, неоднораз писали у пресі і, мабуть, самі себе обманювали нашим оптимізмом. А може легше і дешевше було б на всі голоси обурюватися, ремствувати та лаятись, ніж у конструктивний та ретельно обміркований спосіб будувати матеріяльні підвалини для престижевих та адміністраційних обов'язків і вимог високого уряду Первоієрарха Помісної УКЦ та здійснення його великих творчих проєктів таких, як Український Католицький Університет св. Климентія чи побудова та мистецьке прикрашення Храму св. Софії. А втім, тут не йдеться тільки про фінансову базу для Блаженнішого і матеріяльне забезпечення його діяльности, але також про неодмінний моральний ефект плебісциту, що мав би виявитися у небувалій жертвенності так для особи, як і для ідеї — і про можливий імпакт того плебісциту на тих спостерігачів у Ватикані і тут, які знають ціну і силу матеріяльної пожертви.

Другі роковини Архиєпископського Синоду УКЦ, що їх сьогодні так урочисто відзначаємо, це не тільки добра нагода заманіфестувати нашу повну і рішучу піддержку та визнання ідеї і постанов Синоду і ще раз заявити нашу пошану, відданість та подив для Блаженнішого Верховного Архиєпископа, але також пригожий час для того, щоб відновити й перевірити наші вже давніше видвигнені, але дотепер ще не оформлені і не завершені проєкти створення одностайної системи постійної матеріяльної допомоги для Голови Помісної УКЦ та його високого Уряду. Нема сумніву, що успішна розв'язка та здійснення постійної і вимовної в її розмірах фінансової допомоги для Верховного Архиєпископа, побудованої на широкій громадській базі, були б справжнім виявом настроїв і поглядів загалу нашого громадянства і може ще одним, менше голосним, але більше реальним засобом промовити до переконанн і сумління всіх тих, які ще й досі не здають собі справи з того, як глибоко і як кріпко українські мирянські маси стоять за свою Церкву та її права.

Хіба всі знаємо і розуміємо, що справ цих не можна вже далі відкладати на пізніше, бо того „пізніше" може ніколи не бути таки з нашої власної вини. Перестаньмо сподіватися, що до того діла візьметься „хтось" „десь", „колись",—зрозуміймо, що це справа наша, справа всієї нашої, мирянської спільноти, на якій лежить добровільно прийнятий обов'язок допомагати нашій Церкві в її змаганнях за теперішнє і майбутнє і тому, хто, як Голова тієї Церкви в непригожих умовинах ці змагання очолює.

Мабуть, нема причини, чому здійснювання цієї плянової, постійної фінансової допомоги не могло б початися якраз від широкої і динамічної української громади великого Чикаґо, де після розсудливої мораторії для недавніх громадсько - церковних спорів і недоладок є всі пригожі умовини на те, щоб справу допомоги Помісній УКЦеркві та її Первоієрархові поставити у широкій громадській перспективі і дати ініціятиву та поштовх до скликання крайової конференції для остаточного вирішення і координації загальної збіркової системи. Ясно, що в кожному іншому українському осередку ми будемо її щиро вітати. Діло в тому, щоб велику і важливу справу не залишати на перифеpіях громадської уваги, але

(Закінчення на стор. 3-ій)

Марія Шеротська

МИСТЕЦТВО ДІТЕЙ

Думки з приводу виставки дитячої творчости

Шукання структури естетичних вартостей, на основі якої можна було б оцінювати творчість дітей, може привести до розбіжности думок щодо самої суті мистецтва.

Багато томів написано, щоб проаналізувати спосіб сприймання і в и я с нення факту існування багатьох форм мистецького вислову, які постали в історії цивілізації. Завважено, що в кожному окремому періоді історії і в кожній специфічній культурі мистці змагали до вірного зображення природи, так, як вони її сприймали. Те, що створено в мистецтві колись, і те, що бачимо в мистецтві сьогодні, потверджує тезу, що кожна цивілізація і кожна окрема культура мали свою специфічну концепцію у сприйманні природи.

Беручи це твердження як вихідну думку у підході до мистецьких праць, незалежно від того, чи це праці дорослих чи дітей, знайдемо ключ, з яким треба підходити до збірки малярських праць. Це, звичайно, не значить, що все, що бачимо, стоїть на однаковому мистецькому рівні.

Студіюючи думки спеціялістів з ділянки педагогіки, а передусім з ділянки виховання в мистецтві, знайдемо відповідний підхід до оцінки. Думки, висловлені у цій статті, якраз базуються на думках спеціялістів, а також на особистому досвіді автора, як учительки мистецтва.

Основне завдання вчителів мистецтва для дітей це дати зрозуміти старшим дітям і батькам дітей молодшого віку, що мистецтвом не конечно є все те, що зображене з фотографічною вірністю. Вже самий факт існування різних мистецьких течій може переконати найбільших консерваторів.

Розбіжностей між авторами книжок про дитяче мистецтво і авторами книжок про інтелектуальний розвиток дітей нема, якщо прийняти концепцію педагогів, які твердять, що розвиток мистецьких здібностей дитини йде паралельно з її інтелектуальним ростом.

Це головно відноситься до дітей віком до десятьох років. Цей вік дитини найбільш догідний для обсервації та встановлення її інтелектуального рівня. Емоційний, товариський і естетичний ріст дитини тяжко встановити, але ці вальори надзвичайно виразні і їх можна тісно пов'язати з дитячою активністю, як рисування, малювання, моделювання і ін.

Наприклад, діти, відношення яких до мистецтва проявлялось лише в кольоруванні книжок і відбиванні готових рисунків, хоч можуть мати повне вдоволення з тих зайнять, все ж таке вдоволення базується у них на почутті непевности і побоюванні наразити себе на нові почування. Дитина, звикнувши покладатись на готові речі, не здібна буде проявити власної ініціятиви.

Цей небажаний стан може спричинитись до того, що дитина не буде здатна дати собі ради в нових обставинах. Відношення дітей до мистецтва має бути спрямоване на естетичний ріст. Але, як на це звертає увагу Ловенфелд у своїй книжці „Creative and mental growth" на е с т е т и ч н и й ріст дитини не можна вплинути за посередництвом певних правил, бо творча здатність дозріває у дитини на її власних принципах. У дитячому творчому процесі естетичний ріст проявляється в умінні інтеґрувати досвід у цілому.

Діти молодшого віку (4-7 років) організують свої композиції і почування інтуїтивно, тоді як діти у віці другої кляси народньої школи готові знайти вдоволення у свідомій маніпуляції і організуванні простору й форми. Тут уже можна застосувати критерії оцінки за естетичними принципами дорослої людини.

Отож, велика ріжниця є в розвиненні - збудженні творчої здатности у дітей молодшого віку і майстерности та конкуруванні. Творча здатність може бути збуджена і защеплена у дітей дуже легко, зате річ дуже сумнівна, чи можна навчити дітей чогось із мистецької майстерности. Одною з важливих хиб американської виховної системи останніх років є те, що вона гасить у дітей творчі спроможності.

Спряти збудженню мистецької творчости у дітей не дуже тяжко. Щобільше, тут зовсім не треба коштовних приладів і матеріялів. Треба тільки кваліфікованих інструкторів з достатнім досвідом. Творчої здатности ніколи не можна викликати, якщо не буде застосована певна виховна програма. Мистецькі переживання у дітей є дуже важливими, бо вони збуджують уяву і стають ключем до розв'язки проблем. Американські теоретики називають цей спосіб думання „divergent thinking". Питання і проблеми, які збуджують дітей, змушують їх дивитися на певну проблему з різних точок зору і спонукують їх до чуттєвого розв'язання цієї проблеми.

Творча активність дитини зроджує в ній потребу вияву власного відношення до світу, в якому вона перебуває. Стурбованість і побоювання проявляються у дітей, які не спираються на своєму власному розсудку. Їхні ідеї, виявлені свобідно у мистецтві, можуть допомогти їм звільнитись від цього стану стурбованости.

Багато шкоди можуть заподіяти дітям дорослі люди, які накидають їм свої мистецькі стандарти. Таке втручання дорослих може спричинити естетичний застій у дитини, а передусім вбити оригінальність її вислову. Коли дитина відчуває, що вона не може рисувати чи малювати те, чого вимагають від неї дорослі, вона втрачає самопевність. І коли ту дитину змушують рисувати реалістично - фотографічним способом, якого дитина не може збагнути, це може спричинити застій у її розвитку.

Кожна праця дитини має значення як частина її розвитку, дозрівання. Малярська праця одної дитини не є по суті кращою за працю другої дитини, вони виявляють тільки різниці рівня їхнього розвитку.

Творчий потенціял у дітей є, треба лише їх заохочувати і піддержувати, так, як це робиться, наприклад, у відношенні дітей, що показують свої праці на річних виставках, організованих 64-им Відділом Союзу Українок в Ню Йорку.

Л. Зінчук, Г. Костюк

КНИЖКА-ДОКУМЕНТ

(Про нову книжку Івана Коляски „Два роки в Радянській Україні")

(1)

Минулого року в канадійському видавництві Peter Martin Associates Limited вийшла в світ англійською мовою книжка Івана Коляски „Two years in Soviet Ukraine". (Два роки в Радянській Україні). В підзаголовку зазначено, що це „звіт канадійця про російський гніт і наростання опору проти нього". Ім'я автора вже добре відоме англомовному та україномовному читачеві з його попередньої книжки „Освіта в Радянській Україні", що вийшла була англійською і українською мовами. Ця книжка була написана на численних джерельних документах та фактах і мала великий успіх як серед дослідників проблеми, так і серед звичайних читачів. Вона викликала була гостру реакцію збоку панівної верхівки в Україні, агенти якої, в кількох публікаціях і в Україні ,і в канадійській комуністичній пресі намагалися, правда безуспішно, скомпромітувати автора, збити та завуалювати бодай найразючіші факти і висновки в його книзі.

Іван Коляска народився в Канаді в українській родині. З юнацьких років належав до прокомуністичних і просовєтських організацій у Канаді. Звідси виніс глибоку віру, що колись поневолена соціяльно і національно країна його батьків тепер є „одною з п'ятнадцяти вільних націй великого Радянського Союзу". З такою вірою він, педагог за освітою і фахом, прибув 1963 року в Україну. Мав намір, як сам пише, поглибити свої знання в Київському університеті, „переконатися на практиці у вільному й великому розвитку української радянської державности, її мови та культури". Він хотів розповісти в Україні правду про позиції українських націоналістів у Канаді і, повернувшись назад, озброєний знанням та першоджерельними фактами і правдою про радянську д і й с н ість, працювати над наверненням п'ятсоттисячної української громади в Канаді на прорадянські позиції.

У висліді дворічного перебування Коляски на студіях в Україні і появилися ці дві його книжки. Перша: глибоко удокументована наукова студія п. н. „Освіта в Радянській Україні", і ця остання, в формі спогадів чи репортажу — „Два роки в Радянській Україні".

Який несподіваний ідейний струс пережив автор, зустрівшись безпосередньо з реальним життям українського народу в совєтських умовах, що сталося з його добрими, людяними плянами й намірами, про це читач довідається з надзвичайно щирої розповіді, підпертої численними документами, фактами і статистичними даними, в книжці „Два роки в Радянській Україні". Якщо вже перша його книжка „Освіта в Радянській Україні" була гнівним оскарженням русифікаторської п о літики партії в ділянці освіти в Україні, то нова книжка — це вже акт оскарження в підступній русифікації цілого життя в Україні, це удокументована „біла книга" про духове н а р о д о в б ивство. Дбайливо підібрані факти, документи, фотографії, квитки, квитанції, рахунки та багато інших, здавалося б, дрібних речей виповнюють книжку і підсилюють незаперечну правдивість гнівної розповіді автора.

Процес авторового „перевиховання" почався спонтанно і спочатку може навіть супроти власного його бажання. Людина від природи і виховання чесна, принципова, правдолюбна, він не міг кривдити душею, зустрівшись віч-на-віч з очевидною неправдою. Російська мова на вулицях і в установах столиці України, „ароґантність і свавілля, з якими росіяни поводили себе", периферійність української мови і культури, просмики страху і рабської тіні на свідомості українців, що виросли в УССР, — все це зродило перші сумніви в душі автора.

Приголомшений такими першими спостереженнями І. Коляска пише меморандум до ЦК партії, вказує на дошкульні й разючі явища русифікації, радить ужити всіх заходів, щоб усунути їх, бо тільки це може відкрити дорогу до сердець українських трудящих на Заході. Але меморандум лишився без відповіді. Факти суспільних недоліків совєтського устрою вражають автора не менше як з р у с ифіковане життя столиці України. Він починає пильніше придивлятися до деталів системи, до реального, не газетнопропаґандивного життя. І він у своїй книжці підсумував чесно й відкрито всі свої спостереження. Але найцінніше в книжці те, що свої особисті спостереження він нотує не голослівно, а кожний факт і кожний висновок підпирає численними документами, які зібрав у київських державних архівах, бібліотеках, численних освітніх, громадських та партійних установах. Цим його книжка стає не тільки цікавою, не тільки викликає повне довір'я до автора, але й робить її вірогідним документом доби. І в цьому чи не найбільша її сила і значення.

Кожний розділ книжки „Два роки в Радянській Україні" нагадує читачеві, що совєтська влада обіцяла і що дала народові, що підсовєтський громадянин повинен знати і споживати у себе вдома, а що призначено для пропаґанди за кордон де різними викрутасами намагаються виправдати русифікацію ім'ям „проґресу". Іван Коляска чи не вперше подає багатющу інформацію, сперту, як ми вже згадували, на незаперечних документах і особистих спостереженнях, про пляноване партією засилля України росіянами або випробуваними ренеґатами-малоросами на всіх ділянках культурного, господарського та адміністративного життя. Читач, наприклад, довідується, що в усьому великому індустріяльному господарстві У к р а їни працює українців - фахівців усього 58.3%; директорів-росіян найбільших індустріяльних підприємств України нараховується 24, а в самому Києві — 13. В українських республіканських міністерствах росіян міністрів та їх заступників нараховується 17 осіб. Переважають росіяни в міських управах великих індустріяльних міст, на керівних посадах партійної організації (секретарі обкомів, райкомів, міськкомів). Це розкриває секрет, чому українськомовний н а к лад партійного журналу „Комуніст України" 1957 року був удвоє більший за російський, а 1968 рок увін вже ледве дорівнював російському накладові.

Чикаґо відзначатиме 100-річчя великої пожежі міста

100 років тому величезна пожежа, що вибухнула 8-го жовтня 1871 р. знищила майже ціле тодішнє Чикаґо.

Величезними зусиллями мешканців цього міста, що прибували з різних сторін світу, завдяки витривалості, працьовитості та силі духа людей різних національностей, в тому також українських поселенців-це місто на Середньому Заході ЗСА відродилося, зміцніло та виросло до розмірів одного із найбільших і найбагатших міст світу.

З цього приводу Чикаґська Метрополія рішила відзначити цю річницю, що збігом обставин дала поштовх до віднови і відродження цього міста, та вшанувати зусилля попередників, що не заломившись після катастрофи, з попелу зуміли здвигнути теперішню Метрополію.

В днях 8, 9 і 10-го жовтня ц. р. окремий Комітет заплянував ряд імпрез, із яких найважливіщою і найбільшою буде Маніфестація-Похід головного маґістралею міста—Стейт Стріт в суботу, 9-го жовтня ц. р. при співучасти всіх головних національних груп, що замешкують Чикаґо й околицю. Це буде одна із найбільших того рода публічних маніфестацій в Чикаґо. Українська група бере також участь у цій Маніфестації, вшановуючи тим способом заслугу всіх тих, що причинилися до відбудови і розбудови Чикаґо, а зокрема тих українських піонерів-поселенців, що до цього діла вложили своєю працею і культурою не одну цінну цеголку.

У Маніфестації маршуватиме організованим походом численна українська група, зложена зі старших і молоді, члени наших Церков, громадських молодечих, ветеранських, братських та інших організацій, шкіл та курсів з Чикаґо й околиці, виявляючи нашу силу і організовану поставу.

Маніфестаційний похід розпічнеться точно о годині 11-ій перед полуднем у Векер Драйв—в середмістю, тому учасники повинні з'явитися найдалі о годині 10,30 ранку на місці. Поодинокі організації та парохії подадуть своїм членам ближчі інформації щодо участи в імпрезі. У потребі можна засягнути також інформації в канцелярії Ліґи Американців Українського Походження 841 Н. Вестерн-евню, дім УНС.

Приймається зголошення на поїздку до Буенос Айрес...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Для подорожування потрібний важний американський або арґентинський чи інший пашпорт та авторизована Бюром Здоров'я посвідка про відбуте щеплення. Для „бездержавних" не-громадян ЗСА, потрібна посвідка, що вони є постійними мешканцями ЗСА. При цьому вони мусять мати від Іміґраційної й Натуралізаційної Служби дозвіл на поворот (Рієнтрі перміт), що його можуть одержати від згаданої Служби в своєму місті. Щоб одержати такий документ потрібно дві фотознімки величини 2X2 інчі, а оплата виносить 10 дол. Опісля з цими документами вони повинні особисто зголоситися в найближчому арґентинському консуляті із трьома фотознімками такої ж величини, щоб одержати візу. Для цього їм потрібний ще рекомендаційний лист з їхнього банку із виказом їхніх ощадностей чи конта. Перед виїздом, ці бездержавні подорожні повинні ще одержати від Податкового уряду посвідку, що вони не довгують з податками, як також посвідку з фірми ,в якій вони затруднені, із виказом їхнього заробітку в цьому році та відтягнених федеральних податків. Вони також повинні мати копії своїх податкових виказів за три попередні роки: 1968, 1969 і 1970. Все це відноситься тільки до бездержавних, що не є американськими громадянами. Арґентинські консуляти є в Ню Йорку, Балтиморі, Бостоні, Чикаґо, Лос Анджелесі, Сан Франсіско ,Маямі, Ню Орліні та в ряді інших міст.

Лекціями і виставками відзначать 250-ліття народження філософа Григорія Сковороди

Київ. — У грудні 1972 року промине 250-річчя з часу народження видатного українського філософа Григорія Савича Сковороди. За даними з ЮНЕСКО, цей, ювілей „будуть відзначати в багатьох країнах світу". В Україні міністерство культури УССР видало вказівки, як відзначати ту ювілейну дату. В постанові говориться: „Обласні і міські управління культури зобов'язані організувати в будинках культури і клюбах, спільно з організаціями Товариства „Знання", читання лекцій, доповідей, тематичні вечори, присвячені Г. С. Сковороді. Передбачено створити при історичних, краєзнавчих і меморіяльних музеях виставки про життя і творчість Г. С. Сковороди. Передбачається здійснити постановку п'єси І. Кавалерідзе „Григорій і Параскева", присвяченої Г. С. Сковороді, в Сумському театрі ім. Щепкіна". Крім того, відбудуться вечори, присвячені філософові, у вищих навчальних закладах та з рамени АН УССР. Ювілейний вечір заплянованo в Києві, з відповідним концертом.

ЗА ЄДНІСТЬ, ЗА ПОМІСНІСТЬ,

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нарешті рушити її з місця і спільними силами, пляново та безперебійно організувати матеріяльні засоби для нашої, як це ми слушно чи неслушно називаємо . „Церкви в потребі" .

На закінчення кілька слів уваги для великого і достойного Гостя, якого ми так дуже хотіли б, однак не змогли сьогодні тут привітати.

Всі пам'ятаємо його маєстатичну, наче біблійну поставу з часу його тріюмфальної подорожі по осередках українського поселення у вільному світі, не можемо забути того враження духової сили, величі та достоїнства, які наче променювали від його скромної, а водночас такої достойної особи і якоюсь дивною силою полонювали серця та уми тих, що його зустрічали, зроджуючи почування великого релігійного та національного піднесення. Наша довголітня туга за великим духовим авторитетом казала нам бачити в ньому і Мойсея, і Петра Могилу, і для всіх нас незабутнього Слугу Божого Андрея, а передусім Мужа Божого Провидіння.

Духова велич, сила особовости та міць характеру кріпшають і так, як сталь, гартуються у вогні терпіння, страждань і незламної боротьби з противностями долі. Недарма ці величні прикмети духа та характеру нашого церковного і національного героя, що прийшли враз з ним із сибірського заслання, не змаліли від блиску почестей і гонорів, якими Ватикан вітав великого ісповідника віри модерних часів. Нема сумніву, що для нього готувались спокійні роки заслуженого відпочинку у ватиканських притворах серед виявів пошани, подиву та ласки збоку найвищих достойників Апостольської Столиці. Та неспокійний дух Кир Йосифа Сліпого не був готовий до спочинку і, замість шанобливого статусу високого церковного достойника - емерита, що після геройських страждань за віру і Церкву міг був спочити на лаврах своїх великих заслуг, — він вибрав для решти днів свого життя невтомну працю та надлюдський труд для добра своєї Церкви, свого народу і, що більше, виявив у своїй многогранній діяльності подивугідну ініціятиву, динамічність та наполегливість.

Попри такі великі й відважні ідеї і проєкти, як створення Українського Католицького Університету ім. св. Климентія та побудова Храму св. Софії, що їх у майже неймовірний спосіб вдалося людині старшого віку, яка стільки років побувала поза межами людської цивілізації, у такий короткий час здійснити, — Блаженніший Верховний Архиєпископ вже невдовзі після своєї появи у Ватикані, видвигнувши на Вселенському Соборі Другому справу помісности та патріярхального устрою нашої Церкви, розпочав завзяту і невтомну акцію за історичні права УКЦеркви. Вперто заступаючи слушні права УКЦ проти неприхильного становища деяких впливових ватиканських політиків, наш Первоієрарх не побоявся попасти в неласку Апостольської Столиці, навіть наразитися на деякі особисті репресії. А все ж, хоч постава Верховного у справах нашої Церкви не одному з ватиканських достойників недовподоби і вони його за те може і незлюблюють, однак вони його шанують і респектують за його незламну силу духа та простолінійний характер.

Хтось завважив, що постать нашого Блаженнішого Верховного Архиєпископа і його характер тесані з грубого й твердого каменя. На мою думку, цей камінь був би прекрасним матеріялом для безсмертного Мікельанджелевого долота.

В УКРАЇНІ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ЗУСТРІЧАЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ХОР

(Закінчення з 1-ої стор.)

думав, що пісня та співається у шаленім темпі і його бідним співакам доведеться добре наламати язика, щоб навчитися її співати якслід. Хор ретельно взявся до праці. Хлопці й дівчата вправляли буквально цілими днями, і ось по чотирьох днях мене закликано вже на „генеральну пробу". Було подивугідне й зворушливе почути цю життєрадісну й типову українську пісню в устах молодих американців. Найдивовижніше було те, що вони вивчили усі слова (чудово вимовляючи!) не розуміючи їх змісту, бо не мали часу навіть подивитися на переклад! Це виснилося під час проби, коли одна молода негритянка спитала, що значать якісь слова. На моє здивування вона відповіла, що вона захоплена цією піснею, дармащо не розуміє слів. Коли вона й її товариші почули переклад, то всі весело сміялися, а негритянка завважила, що тепер їй ця пісня ще більш подобається. Оцей молодий запал і щирість безперечно відчулися у виконанні і мусіли передаватися слухачам в Україні, що належно оцінили цю приємну несподіванку. Про реакцію українців дають деяке уявлення офіційні рапорти американської амбасади в Москві, які було передано в радіо „Голосу Америки" (здається, лише в англійській мові):

1. Одеса. — Тисяча двісті одеситів привітали професора Томаса Гілбіша і його Камерний хор Мічіґенського університету бурхливими оплесками . . . В багато декорованій залі філармонії не було ні одного вільного місця і понад сто слухачів ще стояли . . . Захоплення публіки чудовим музичним ансамблем хору, його молодечим запалом та майстерним опануванням різноманітними музичними стилями віддзеркалювалося у проханнях співати на біс ще і ще раз (хор заспівав чотири пісні на біс). Очевидне задоволення публіки викликало виконування уривків з опери Гершвіна „Поргі і Бесс", негритянської „спірічуал" та російських і українських пісень.

Під час трьохденного перебування в Одесі проф. Гілбіш з кількома його співаками відвідали Одеську оперу й були присутні на пробі оперного хору за спеціяльним запрошенням, а 20-го квітня всі співаки відвідали університет, після чого студенти прийшли до готелю в гості до американців на товариські відвідини.

2. Кишинів. — Під кінець першого концерту хору в Кишиневі . . . майже тисячний натовп, що цілковито заповнив велику залю Державної Філармонії, підвівся з місць і влаштував мічіґенським музикам справжню овацію . . .

3. Київ. — „Вони такі симпатичні, що напевне це українці" так висловилася молода, двадцятирічна киянка. „Вони" — це були члени Мічіґенського камерного хору, а оказія була прем'єра в Києві цього хору в 40 голосів під проводом проф. Гілбіша. Того вечора (26 квітня) публіка в Київській філармонії почула різноманітну програму, яка почалася клясичним Бахом і Таллісом і кінчилася творами Гершвіна та Чайковського. Як і в попередніх концертах по інших містах, уривки з Гершвінової „Поргі і Бесс" особливо сподобалися публіці, а коли у фіналі хор заспівав українську „Сусідку", то в залі счинилася справжня буря.

Київська публіка, як пізніше завважило кілька членів хору, має тонкий смак і її не легко задовольнити, бо Київ має чудову оперу й консерваторію, і безперечно музична досконалість цьому місту не в дивовижу . . .

Повернувшись до Енн Арбору, проф. Гілбіш розповідав, що „Сусідка" перевершила усі його сподівання. Хор буквально не встигав проспівати два-три такти, як загал вибухав оплесками. Можна без перебільшення сказати, що цією піснею американці полонили серця українців, і хор справді виконав свою місію налагодження добрих відносин між „американським та радянським народами", як це офіційно звучить в домові про обмін. Американський амбасадор у Москві мав усі підстави поздоровляти Мічіґенський студентський хор з „надзвичайним успіхом". У листі до ректора університету д-ра Флемінґа представник амбасади Борис Клоссон писав: „Високий рівень музичної культури, осягнений хором викликує подив нашої цілої амбасади . . . Познайомившись з багатьма членами хору, я не можу не додати, як приємно було зустріти стільки індивідуальної гідности й виразної особистости серед так добре вишколеного ансамблю. Їх поводження на сцені й поза сценою було бездоганне . . ."

Ми, українці за кордоном своєї батьківщини, повинні також бути вдячні цим милим молодим людям та їх вихованкам за ту приємність, яку вони принесли нашим землякам на Україні.

Ася Гумецька

Піттсбурзька Округа УНСоюзу скріплює свою працю

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нулому, й тому закликав до збільшення праці й до підвищення здобутків, щоб закінчити рік з видатним прибутком, хоч покищо є ще дефіцит, який треба покрити. Подаючи аналізу стану не лише УНС, але всієї нашої громади, серед якої існує і від якої залежить УНС і його здобутки, проф. Гнатюк подавав поради, скеровані на оживлення праці Округи та її поодиноких Відділів з метою виконати повністю на неї наложені обов'язки на цей рік.

Після цього обласний організатор Вол. Гірняк з'ясував подрібний стан Округи й її занедбання на полі організаційнім, забезпеченевім і братсько - суспільної праці. Він закликав до повороту до старих, похвальних практик наших Відділів, які служили своїм членам не лише життєвим забезпеченням, але братською допомогою в потребі, за життя і після його закінчення. В дальшому він подав засоби, які ведуть до успіхів в організаційній ділянці й закликав приявних стати прикладними забезпеченевими фахівцями. Після цього приявні представники Відділів ставили питання й разом з головними урядовцями та В. Гірняком обговорювали дальші пляни праці і тісної співпраці з п. Гірняком, який поінформував їх, що залишається на довший час в Окрузі й буде до диспозиції секретарів у їхній праці. Всі заявляли, що посилять свою працю в осінніх місяцях.

Перед Ювілейним З'їздом УЗХ

9-го жовтня ц. р. відбудеться Ювілейний З'їзд Українського Золотого Хреста. Цей з'їзд має бути в Ню Йорку, бо ж саме в цьому місті був заснований перший Відділ УЗХ.

Характер цьогорічного З'їзду має бути особливо святочний з огляду на сорокліття існування цієї організації й тому сподіваємося, що в першу чергу наше членство, як і наші братні організації належно підтримають наші намагання, щоб З'їзд вийшов якнайкраще.

З'їхавшись з різних частин Америки, переглянемо осяги й недоліки з усіх ділянок нашого організованого життя. З практики знаємо, що таке проаналізування нашої діяльности завжди позитивно впливає на хід нашої праці в майбутньому. Тому не забуваймо, що найбільше уваги доведеться присвятити допомоговій ділянці, яка творить основне та ідейне заложення УЗХ. Саме ця ділянка потребує чи не найбільше концентрації всіх сил, щоб нести допомогу там, де найбільше її потрібно.

Крім допомогової ділянки переглянемо також культурно-освітню, з якою є пов'язані наші літні, молодечі табори, дитячі світлички, образотворчі виставки, видавничі справи та всякі інші.

Ідейним членам нашої організації, які довгими роками тягнуть громадську працю, на з'їзді належиться видати відповідну пошану й признання.

З'єднані одною великою ідеєю й тісно пов'язані з визвольною боротьбою нашого народу, всі спішім на ювілейний З'їзд УЗХ.

Нехай вітає між нами почуття єдности, взаємної пошани та братерської приязні, яка найбільше сприяє успішній праці в усіх ділянках нашого життя.

В. Мушинська

Українська Католицька Парафія в Міннеаполісі будує новий Храм

(Закінчення з 1-ої стор.)

для цієї цілі Комітет під проводом д-ра І. Дорощака. Комітетові допомагає головний дорадник інж. Роман Смулка і керівник молодечої збіркової кампанії д-р Михайло Козак. Досі зібрано понад 400.000 дол. У цій сумі є зарахований і даток пань у висоті 52,000 дол., що їх зібрали пані з продажу вареників.

В неділю, 31-го жовтня ц. р., всі парафіяни зійдуться, після Архиєрейської Літургії, на площі будови нового Божого Храму, щоб взяти участь у посвяченні наріжного каменя під будову церкви. Архиєрейську Літургію й акту посвячення наріжного каменя переведе Владика Кир Ярослав Ґабро.

Після цих урочистостей зараз на другий день закипить знову праця будівельників. З кожним днем будівлі будуть рости, аж до їх остаточного закінчення. Можемо надіятися, що в травні, а найдалі в червні 1972-го року, зможемо бути учасниками посвячення, цим разом уже викінченого Божого храму. Гарячим бажанням о. Пароха і всіх парафіян було, щоб новий Божий храм посвятив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий. Запрошення в цій справі вийшло й тепер всі нетерпеливо ждуть відповіді й молять Бога, щоб здоров'я й обставини дозволили Верховному Архиєпископові запрошення прийняти.

В смутку повідомляємо, що
В СОРОК ДНІВ НЕСПОДІВАНОЇ СМЕРТИ

бл. п.
КАТЕРИНИ ПРОХИРИ МАРЧАК

уродженої 20-го травня 1903 року в селі Королівське Городище, пов. Бібрка, Зах. Україна, яка наступила 1-го вересня 1971 р. та яку поховано 4-го вересня 1971 року на цвинтарі в Норт Стонінґтон, Коннектикат

НА ЇЇ МОГИЛІ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА
10-го жовтня 1971 р. в год. 1-ій по пол.
ПАНАХИДА ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
о митр. Теофілем-Бузенком, з Української Православної Церкви святих Петра і Павла з Віллімантик, Конн.

Горем прибиті:
ГНАТ МАРЧАК — муж
МАРІЯ ПРОХИРА та АННА ЛАВРІВ — сестри
ЯРОСЛАВ МАРЧАК — син
ЛІЛІЯ РІКАРДІ — дочка, та
КЕРЕН, ДЖЕЙМ, ДАРІЯ, СЛИНЕ та ГРИГОРІЙ — внуки

Хай Американська привітна земля буде їй легкою!

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. інж. БОГДАНА ЛУЧАКОВСЬКОГО
зложив 20.00 долярів
на Фонд Енциклопедії Українознавства в Сарселі, Франція
інж. Лев ЯЦКЕВИЧ

Комітет Підгаєчан Східних Стейтів Америки
ділиться з Громадянством сумною вісткою,
що дня 2-го жовтня 1971 року помер на 79-му році життя

Д-р МИКОЛА ГАЛІЙ

уродженець Бокова, Підгайці, колишній старшина УГА, комендант міста Підгаєць в роках 1918-1919 в період Самостійности Української Держави, визначний політичний діяч.

ПОХОРОН — в четвер, 7-го жовтня 1971 р. о год. 8:00 ранку з похоронного заведення Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

УПРАВА КОМІТЕТУ ПІДГАЄЧАН, НЮ ЙОРК

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незавидна роля

Незавидна позиція промовця, який наперед знає, що своєю промовою нікого не задовольнить. Тим гірше становище міністра закордонних справ великодержави, до слів якого прислухаються, який мусить порушити найважливіші актуальні міжнародні проблеми і свідомий, що немає такої „золотої середини", якою міг би він ступати в лябіринті взаємосуперечних і взаємоворожих позицій.

У своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий понеділок 4 жовтня ц. р. державний секретар ЗСА Вілліям Роджерс мусів з'ясувати становище З'єднаних Стейтів супроти проблеми членства в Об'єднаних Націях „одного" чи „двох" Китаїв, — проблеми ізраїльсько-арабського замирення,— індійсько - пакістанського конфлікту з приводу втечі із Східнього Пакістану до Індії вже близько дев'яти мільйонів бенгальців, — так званого замирення довкола проблеми Берліну. Очевидно, його промова була узгіднена з президентом Ніксоном та стилізована й вигладжувана фахівцями впродовж тижнів. Остаточно вона зустріла гнівну реакцію збоку альбанського міністра, що, як речник Пекіну, обурювався на „американський імперіялізм", який протеґує „кліку Чіянґ Кай-шека", як також поглибила гнів і розчарування речників національного Китаю, які вбачають „зраду" збоку Америки в її звороті в сторону замирення з комуністичним Китаєм. Ізраїльська преса вважає, що Вілліям Роджерс доказав своєю промовою, що ЗСА не можуть бути мировим посередником на Близькому Сході, араби далі вважають Америку за протектора Ізраїлю. Пакістан і Індія ні на йоту не злагіднили ворожнечі після заклику Роджерса до їх замирення...

У нинішній змінливій міжнародній ситуації закордонна політика ЗСА стоїть на роздоріжжі. Коли невідомо, які справжні цілі й тактика Москви та Пекіну, і як — потягані за шнурки з Москви чи Пекіну — поведуться Північний В'єтнам, Індія, Пакістан, Єгипет — просто неможливо займати тверде й виразно з'ясоване становище в усіх тих проблемах. Треба це подивляти спокій, джентлменський тон і логіку арґументації Вілліяма Роджерса, якого атакують і до якого мають претенсії з усіх сторін. Президент Ніксон не захотів виступати на цьогорічній Генеральній Асамблеї, скинувши цей насправді дуже прикрий тягар на спину державного секретаря. Нічого дивуватись, що Роджерс тільки сумовито махнув рукою на запит одного журналіста, коли він, Вілліям Роджерс, має час на відпочинок . . .

Заколисування Заходу

Нині в багатьох країнах Заходу зактивізувались більшого й меншого калібру совєтські дипломати, включно з Н. Подгорним в Північному В'єтнамі. Тривають переговори між представниками ЗСА і СССР, скеровані, як кажеться офіційною мовою червоних, на „послаблення напруження в світі". Велика совєтська делеґація перебуває в Чіле. Формально делеґація нібито господарська, але для чого туди поїхали майже 100 осіб „торговельників"? Чіле в економічному розумінні невелика країна, отже для „торговельних справ" аж такої делеґації не потрібно. До Москви цими днями повернувся генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв, який відвідував сателітні Угорщину й Болгарію та вговорював досить незалежного сателіта — Югославію. Всюди він з партнерами - комуністами попідписував комюніке, в яких мовиться про мир, дружбу та співпрацю „соціялістичної співдружности націй". Вітаючи прем'єра Індіру Ґанді, московські керівники також підкреслювали, що СССР за мир, за співпрацю з усіми країнами світу. Коротко сказавши — розпочалась чергова совєтська „мирова офензива".

А що діється насправді? За хиткими кулісами кремлівських заяв насправді відбувається наступне: як ще ніколи досі, СССР розбудував і пожвавлює діяльність шпигунської мережі на Заході. Дійшло до того, що Англії довелось викинути понад сотню совєтських „дипломатів" — аґентів політичної поліції КҐБ, шпигунів. „Ню Йорк Таймс" з 4-го жовтня подавав, що його представники перевіряли справу совєтського шпигунства в 20 країнах світу і в ЗСА, — і всюди той самий висновок: ще не було такої совєтської шпигунської активности, як нині! Відомо, що коли шпигують, то не для добра країни, де діють шпигуни, і не для „миру та братерства".

Комуністична совєтська зброя пливе до Північного В'єтнаму, на Кубу та напевно й до Чіле; совєтські шпигуни пильно стежать за Заходом, притаєні пропаґандисти агітують на Заході „за комунізм". Можна тільки висловити надію, що здоровий глузд Заходу цим разом не дозволить себе заколисати червоним імперіялістам.

10-ИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

В суботу 9-го жовтня починається у Вінніпеґу 10-ий Конґрес Українців Канади, який є великою подією для кругло півмільйонової тамошньої української громади. Важливість цього конґресу підкреслює факт, що він відбудеться в 30-річчя існування Комітету Українців Канади, центральної і репрезентаційної організації, яка охоплює вже понад 30 організацій. Українці в Канаді становлять четверту національну групу і своєю активністю та питомою вагою стають щораз поважнішим чинником у канадійській державі. Назверхнім виявом цього буде приявність на бенкеті Конґресу КУК'у прем'єра Канади П'єра Трудо, дармащо через тиждень після того прибуде до Канади з офіційними відвідинами совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, репрезентант найбільшого ворога не тільки українців в Канаді, але взагалі всіх українських людей в Совєтському Союзі і поза його межами. Отож цей 10-ий Конґрес Українців Канади заторкує всю українську проблематику, заторкує закордонну політику Канади й цікавить всіх українців у світі.

Однак, центральною проблемою цього конґресу — судячи за голосами української канадійської преси — будуть проблеми самої структури Комітету Українців Канади та зміни його статуту. Хоча членами КУК'у є, як згадано, понад 30 організацій, головну ролю в ньому грають „чотири великі": Братство Українців Католиків (БУК), — Союз Українських Самостійників (СУС), що гуртує православних, — Ліґа Визволення України (ЛВУ), що є відповідником американського ООЧСУ, — і Українське Національне Об'єднання (УНО), відповідник американського ОДВУ.

За дотеперішньою традицією президентом КУК'у був представник БУК'у, конкретно о. Мітрат д-р Василь Кушнір. У передконґресовій пресовій дискусії висловлено думки за ревізію цієї практики шляхом зміни статуту, при чому викристалізувались три головні концепції: 1) зберегти дотеперішній „статус кво", 2) перейти на виборний принцип, щоб Конґреси Українців Канади вибирали вільним голосуванням керівні органи КУК'у і 3) щоб прийняти принцип чергування, чи пак ротаційности, себто перебування на керівних постах КУК'у представників щораз інших організацій. За пресовими голосами — це тільки досить загальні і в деталях несконкретизовані проєкти.

Палку дискусію на тему 10-го Конґресу КУК і його головних завдань властиво започаткував о. Семен Іжик, головний редактор „Поступу" у передовій статті того тижневика з 22 серпня п. н. „Наше становище до змін статуту КУК". Автор покликається на правопорядок у КУК, що його дали „батьки нашої конфедерації, основоположники КУК у 1940 році". Це були тоді п'ять організацій, які „заключили договір, заключили умову, заключили контракт, на основі якого один з представників БУК має бути президентом, а другий членом Президії..." Автор признає, що „на конґресах і в пресі підносилися голоси, мовляв, ця система не є демократична. Отже, хто твердить, що статут КУК не є демократичний, то я називаю його просто іґнорантом... КУК є федерацією організацій. Заключеного контракту не має ніхто права зліквідувати, хіба тільки самі контрагенти..." Автор признає можливість переведення деяких корисних змін в статуті, але є проти зміни структуральної системи. „Президентом КУК має залишитися представник БУК'у: о. мітрат д-р Василь Кушнір"...

У зв'язку з тією статтею появились різні голоси:

У „Гомоні України" з 25 вересня ц. р., який заступає позиції Ліґи Визволення України (ЛВУ), стверджується у статті „Напередодні Конґресу КУК", що коли минає 30 років від заснування КУК'у, то — потрібні зміни. „Справа, яка вимагає зрушення з мертвої точки, це питання зміни чи доповнень статуту, які віддзеркалювали б ті зміни, що сталися в Канаді серед української громадськости... Як відомо, більшість великих і менших організацій буде захищати принцип ротаційности та добору кращих сил у президії й екзекутиві КУК, не відмовляючись в дальшому від пляну рішень на Конґресі через голосування і виборність президії КУК. Мабуть, єдино БУК буде боронити статус кво, себто віджиле право на головування його представника в системі КУК. Монопольне і довічне право повинно бути змінене, якщо слова про рівність, демократію, недопускальність дискримінації не мають у нас залишитись пустопорожніми фразами".

У „Гомоні України" з 2 жовтня появилася велика стаття В. Безхлібника п. н. „За правильні зміни статут КУК", в якій широко обороняється проєкт ротаційної системи у доборі керівних органів КУК'у. Автор переконаний, що та система „причиниться до вироблення солідарности і відповідальности всіх членів екзекутиви", — що та система підштовхне до конструктивного суперництва і ні в чому не послабить конечности „договорення" між головними членами КУК'у. Зате „Гомін України" виступає проти системи вибору керівних органів на конґресах, боячись, що в таких виборах може рішати чинник випадковости. „В атмосфері нетолерантности і злої волі принцип рішення більшістю голосів міг би стати дійсною загрозою для КУК".

„Новий Шлях", який висловлює становище УНО, в статті „До справ зміни статуту - чартеру КУК" з 2 жовтня ц. р., також заперечує дотеперішню теорію і практику, що провід КУК'у повинен належати представникові Братства Українців

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Богдан Олесницький

ЗА ЄДНІСТЬ, ЗА ПОМІСНІСТЬ, ЗА ПАТРІЯРХАТ

II

У ситуації, яка постала, ми повинні докласти всіх наших зусиль і заходів, щоб не зважаючи на всі дотеперішні помилки, там на вершинах нашої церковної ієрархії дійшло до злагоди та „одномислія" і щоб, хоч і як це трудно, нарешті створився один спільний фронт боротьби за історичні права нашої Церкви на помісність і патріярхат. Що більше, також у низовій площині церковного і громадського життя нам не треба розбігатись, взаємно себе поборювати та підозрівати в нещирості наших заяв про відданість великій справі, але слід нарешті зговоритися, дійти до порозуміння та об'єднати всі наші сили у спільному, конструктивному змаганні за правду та справедливість для нашої Церкви. Хочемо мати надію, що на таку спільну та об'єднану акцію всіх наших церковних, мирянських і громадських чинників під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа все ще не запізно, тим більше, що в теперішніх умовинах це чи не єдиний шлях до успіху і ледве чи для нього є яка альтернатива.

Тим часом, бажаючи якнайбільше допомогти Верховному у його теперішньому положенні та в його великих плянах і задумах, нам треба наші голосні заяви подиву, довір'я та відданости підтвердити посиленою матеріяльною допомогою, якої йому, до речі, так дошкульно потрібно. Правду кажучи, на цьому відтинку, ми в останньому часі занедбалися і таки добре відстали, немов забувши про те, що всі великі проєкти і пляни нашого Первоієрарха, задумані для добра нашої Церкви і народу, залежать від нашої і тільки нашої фінансової допомоги. А ця наша допомога, на сором нам самим, все ще не скоординована, не запляновaна центрально і сперта здебільша на принагідних, спорадичних збірках людей доброї волі.

Десь поділися всі наші далекосяжні і так відважно запляновані проєкти одно - чи багатомільйонового патріяршого фонду, про які ми голосно говорили на зборах, неодноразово писали у пресі і, мабуть, самі себе обманювали нашим оптимізмом. А може легше і дешевше було б на всі голоси обурюватися, ремствувати та лаятись, ніж у конструктивний та ретельно обміркований спосіб будувати матеріяльні підвалини для престижевих та адміністраційних обов'язків і вимог високого уряду Первоієрарха Помісної УКЦ та здійснення його великих творчих проєктів таких, як Український Католицький Університет св. Климентія чи побудова та мистецьке прикрашення Храму св. Софії. А втім, тут не йдеться тільки про фінансову базу для Блаженнішого і матеріяльне забезпечення його діяльности, але також про неодмінний моральний ефект плебісциту, що мав би виявитися у небувалій жертвенності так для особи, як і для ідеї — і про можливий імпакт того плебісциту на тих спостерігачів у Ватикані і тут, які знають ціну і силу матеріяльної пожертви.

Другі роковини Архиєпископського Синоду УКЦ, що їх сьогодні так урочисто відзначаємо, це не тільки добра нагода заманіфестувати нашу повну і рішучу піддержку та визнання ідеї і постанов Синоду і ще раз заявити нашу пошану, відданість та подив для Блаженнішого Верховного Архиєпископа, але також пригожий час для того, щоб відновити й перевірити наші вже давніше видвигнені, але дотепер ще не оформлені і не завершені проєкти створення одностайної системи постійної матеріяльної допомоги для Голови Помісної УКЦ та його високого Уряду. Нема сумніву, що успішна розв'язка та здійснення постійної і вимовної в її розмірах фінансової допомоги для Верховного Архиєпископа, побудованої на широкій громадській базі, були б справжнім виявом настроїв і поглядів загалу нашого громадянства і може ще одним, менше голосним, але більше реальним засобом промовити до переконанн і сумління всіх тих, які ще й досі не здають собі справи з того, як глибоко і як кріпко українські мирянські маси стоять за свою Церкву та її права.

Хіба всі знаємо і розуміємо, що справ цих не можна вже далі відкладати на пізніше, бо того „пізніше" може ніколи не бути таки з нашої власної вини. Перестаньмо сподіватися, що до того діла візьметься „хтось" „десь", „колись",—зрозуміймо, що це справа наша, справа всієї нашої, мирянської спільноти, на якій лежить добровільно прийнятий обов'язок допомагати нашій Церкві в її змаганнях за теперішнє і майбутнє і тому, хто, як Голова тієї Церкви в непригожих умовинах ці змагання очолює.

Мабуть, нема причини, чому здійснювання цієї плянової, постійної фінансової допомоги не могло б початися якраз від широкої і динамічної української громади великого Чикаґо, де після розсудливої мораторії для недавніх громадсько - церковних спорів і недоладок є всі пригожі умовини на те, щоб справу допомоги Помісній УКЦеркві та її Первоієрархові поставити у широкій громадській перспективі і дати ініціятиву та поштовх до скликання крайової конференції для остаточного вирішення і координації загальної збіркової системи. Ясно, що в кожному іншому українському осередку ми будемо її щиро вітати. Діло в тому, щоб велику і важливу справу не залишати на периферіях громадської уваги, але

(Закінчення на стор. 3-ій)

Марія Шеротська

МИСТЕЦТВО ДІТЕЙ

Думки з приводу виставки дитячої творчости

Шукання структури естетичних вартостей, на основі якої можна було б оцінювати творчість дітей, може привести до розбіжности думок щодо самої суті мистецтва.

Багато томів написано, щоб проаналізувати спосіб сприймання і в и я с нення факту існування багатьох форм мистецького вислову, які постали в історії цивілізації. Завважено, що в кожному окремому періоді історії і в кожній специфічній культурі мистці змагали до вірного зображення природи, так, як вони її сприймали. Те, що створено в мистецтві колись, і те, що бачимо в мистецтві сьогодні, потверджує тезу, що кожна цивілізація і кожна окрема культура мали свою специфічну концепцію у сприйманні природи.

Беручи це твердження як вихідну думку у підході до мистецьких праць, незалежно від того, чи це праці дорослих чи дітей, знайдемо ключ, з яким треба підходити до збірки малярських праць. Це, звичайно, не значить, що все, що бачимо, стоїть на однаковому мистецькому рівні.

Студіюючи думки спеціялістів з ділянки педагогіки, а передусім з ділянки виховання в мистецтві, знайдемо відповідний підхід до оцінки. Думки, висловлені у цій статті, якраз базуються на думках спеціялістів, а також на особистому досвіді автора, як учительки мистецтва.

Основне завдання вчителів мистецтва для дітей це дати зрозуміти старшим дітям і батькам дітей молодшого віку, що мистецтвом не конечно є все те, що зображене з фотографічною вірністю. Вже самий факт існування різних мистецьких течій може переконати найбільших консерваторів.

Розбіжностей між авторами книжок про дитяче мистецтво і авторами книжок про інтелектуальний розвиток дітей нема, якщо прийняти концепцію педагогів, які твердять, що розвиток мистецьких здібностей дитини йде паралельно з її інтелектуальним ростом.

Це головно відноситься до дітей віком до десятьох років. Цей вік дитини найбільш догідний для обсервації та встановлення її інтелектуального рівня. Емоційний, товариський і естетичний ріст дитини тяжко встановити, але ці вальори надзвичайно виразні і їх можна тісно пов'язати з дитячою активністю, як рисування, малювання, моделювання і ін.

Наприклад, діти, відношення яких до мистецтва проявлялось лише в кольоруванні книжок і відбиванні готових рисунків, хоч можуть мати повне вдоволення з тих зайнять, все ж таке вдоволення базується у них на почутті непевности і побоюванні наразити себе на нові почування. Дитина, звикнувши покладатись на готові речі, не здібна буде проявити власної ініціятиви.

Цей небажаний стан може спричинитись до того, що дитина не буде здатна дати собі ради в нових обставинах. Відношення дітей до мистецтва має бути спрямоване на естетичний ріст. Але, як на це звертає увагу Ловенфелд у своїй книжці „Creative and mental growth" на е с т е т и ч н и й ріст дитини не можна вплинути за посередництвом певних правил, бо творча здатність дозріває у дитини на її власних принципах. У дитячому творчому процесі естетичний ріст проявляється в умінні інтеґрувати досвід у цілому.

Діти молодшого віку (4-7 років) організують свої композиції і почування інтуїтивно, тоді як діти у віці другої кляси народної школи готові знайти вдоволення у свідомій маніпуляції і організуванні простору й форми. Тут уже можна застосувати критерії оцінки за естетичними принципами дорослої людини.

Отож, велика різниця є в розвиненні - збудженні творчої здатности у дітей молодшого віку і майстерности та конкуруванні. Творча здатність може бути збуджена і защеплена у дітей дуже легко, зате річ дуже сумнівна, чи можна навчити дітей чогось із мистецької майстерности. Одною з важливих хиб американської виховної системи останніх років є те, що вона гасить у дітей творчі спроможності.

Сприяти збудженню мистецької творчости у дітей не дуже тяжко. Щобільше, тут зовсім не треба коштовних приладів і матеріялів. Треба тільки кваліфікованих інструкторів з достатнім досвідом. Творчої здатности ніколи не можна викликати, якщо не буде застосована певна виховна програма. Мистецькі переживання у дітей є дуже важливими, бо вони збуджують уяву і стають ключем до розв'язки проблем. Американські теоретики називають цей спосіб думання „divergent thinking". Питання і проблеми, які збуджують дітей, змушують їх дивитися на певну проблему з різних точок зору і спонукують їх до чуттєвого розв'язання цієї проблеми.

Творча активність дитини зроджує в ній потребу вияву власного відношення до світу, в якому вона перебуває. Стурбованість і побоювання проявляються у дітей, які не спираються на своєму власному розсудку. Їхні ідеї, виявлені свобідно у мистецтві, можуть допомогти їм звільнитись від цього стану стурбованости.

Багато шкоди можуть заподіяти дітям дорослі люди, які накидають їм свої мистецькі стандарти. Таке втручання дорослих може спричинити естетичний застій у дитини, а передусім вбити оригінальність її вислову. Коли дитина відчуває, що вона не може рисувати чи малювати те, чого вимагають від неї дорослі, вона втрачає самопевність. І коли ту дитину змушують рисувати реалістично - фотографічним способом, якого дитина не може збагнути, це може спричинити застій у її розвитку.

Кожна праця дитини має значення як частина її розвитку, дозрівання. Малярська праця одної дитини не є по суті кращою за працю другої дитини, вони виявляють тільки різниці рівня їхнього розвитку.

Творчий потенціял у дітей є, треба лише їх заохочувати і піддержувати, так, як це робиться, наприклад, у відношенні дітей, що показують свої праці на річних виставках, організованих 64-им Відділом Союзу Українок в Ню Йорку.

Л. Зінчук, Г. Костюк

КНИЖКА-ДОКУМЕНТ

(Про нову книжку Івана Коляски „Два роки в Радянській Україні")

(1)

Минулого року в канадійському видавництві Peter Martin Associates Limited вийшла в світ англійською мовою книжка Івана Коляски „Two years in Soviet Ukraine". (Два роки в Радянській Україні). В підзаголовку зазначено, що це „звіт канадійця про російський гніт і наростання опору проти нього". Ім'я автора вже добре відоме англомовному та україномовному читачеві з його попередньої книжки „Освіта в Радянській Україні", що вийшла була англійською і українською мовами. Ця книжка була написана на численних джерельних документах та фактах і мала великий успіх як серед дослідників проблеми, так і серед звичайних читачів. Вона викликала була гостру реакцію збоку панівної верхівки в Україні, агенти якої, в кількох публікаціях і в Україні ,і в канадійській комуністичній пресі намагалися, правда безуспішно, скомпромітувати автора, збити та завуалювати бодай найразючіші факти і висновки в його книзі.

Іван Коляска народився в Канаді в українській родині. З юнацьких років належав до прокомуністичних і просовєтських організацій у Канаді. Звідси виніс глибоку віру, що колись поневолена соціяльно і національно країна його батьків тепер є „одною з п'ятнадцяти вільних націй великого Радянського Союзу". З такою вірою він, педагог за освітою і фахом, прибув 1963 року в Україну. Мав намір, як сам пише, поглибити свої знання в Київському університеті, „переконатися на практиці у вільному й великому розвитку української радянської державности, її мови та культури". Він хотів розповісти в Україні правду про позиції українських націоналістів у Канаді і, повернувшись назад, озброєний знанням та першоджерельними фактами і правдою про радянську д і й с н ість, працювати над наверненням п'ятсоттисячної української громади в Канаді на прорадянські позиції.

У висліді дворічного перебування Коляски на студіях в Україні і появилися ці дві його книжки. Перша: глибоко удокументована наукова студія п. н. „Освіта в Радянській Україні", і ця остання, в формі спогадів чи репортажу — „Два роки в Радянській Україні".

Який несподіваний ідейний струс пережив автор, зустрівшись безпосередньо з реальним життям українського народу в совєтських умовах, що сталося з його добрими, людяними плянами й намірами, про це читач довідається з надзвичайно щирої розповіді, підпертої численними документами, фактами і статистичними даними, в книжці „Два роки в Радянській Україні". Якщо вже перша його книжка „Освіта в Радянській Україні" була гнівним оскарженням русифікаторської п о літики партії в ділянці освіти в Україні, то нова книжка — це вже акт оскарження в підступній русифікації цілого життя в Україні, це удокументована „біла книга" про духове н а р о д о в б ивство. Дбайливо підібрані факти, документи, фотографії, квитки, квитанції, рахунки та багато інших, здавалося б, дрібних речей виповнюють книжку і підсилюють незаперечну правдивість гнівної розповіді автора.

Процес авторового „перевиховання" почався спонтанно і спочатку може навіть супроти власного його бажання. Людина від природи і виховання чесна, принципова, правдолюбна, він не міг кривдити душею, зустрівшись віч-на-віч з очевидною неправдою. Російська мова на вулицях і в установах столиці України, „ароґантність і свавілля, з якими росіяни поводили себе", периферійність української мови і культури, просмики страху і рабської тіні на свідомості українців, що виросли в УССР, — все це зродило перші сумніви в душі автора.

Приголомшений такими першими спостереженнями І. Коляска пише меморандум до ЦК партії, вказує на дошкульні й разючі явища русифікації, радить ужити всіх заходів, щоб усунути їх, бо тільки це може відкрити дорогу до сердець українських трудящих на Заході. Але меморандум лишився без відповіді. Факти суспільних недоліків совєтського устрою вражають автора не менше як з р у с ифіковане життя столиці України. Він починає пильніше придивлятися до деталів системи, до реального, не газетно-пропаґандивного життя. І він у своїй книжці підсумував чесно й відкрито всі свої спостереження. Але найцінніше в книжці те, що свої особисті спостереження він нотує не голослівно, а кожний факт і кожний висновок підпирає численними документами, які зібрав у київських державних архівах, бібліотеках, численних освітніх, громадських та партійних установах. Цим його книжка стає не тільки цікавою, не тільки викликає повне довір'я до автора, але й робить її вірогідним документом доби. І в цьому чи не найбільша її сила і значення.

Кожний розділ книжки „Два роки в Радянській Україні" нагадує читачеві, що совєтська влада обіцяла і що дала народові, що підсовєтський громадянин повинен знати і споживати у себе вдома, а що призначено для пропаґанди за кордон ,де різними викрутасами намагаються виправдати русифікацію ім'ям „проґресу". Іван Коляска чи не вперше подає багатющу інформацію, сперту, як ми вже згадували, на незаперечних документах і особистих спостереженнях, про пляноване партією засилля України росіянами або випробуваними ренеґатами-малоросами на всіх ділянках культурного, господарського та адміністративного життя. Читач, наприклад, довідується, що в усьому великому індустріяльному господарстві У к р а їни працює українців - фахівців усього 58.3%; директорів-росіян найбільших індустріяльних підприємств України нараховується 24, а в самому Києві — 13. В українських республіканських міністерствах росіян міністрів та їх заступників нараховується 17 осіб. Переважають росіяни в міських управах великих індустріяльних міст, на керівних посадах партійної організації (секретарі обкомів, райкомів, міськкомів). Це розкриває секрет, чому українськомовний н а к лад партійного журналу „Комуніст України" 1957 року був удвоє більший за російський, а 1968 рок увін вже ледве дорівнював російському накладові.

Чикаго відзначатиме 100-річчя великої пожежі міста

100 років тому величезна пожежа, що вибухнула 8-го жовтня 1871 р. знищила майже ціле тодішнє Чикаго.

Величезними зусиллями мешканців цього міста, що прибували з різних сторін світу, завдяки витривалості, працьовитості та силі духа людей різних національностей, в тому також українських поселенців-це місто на Середньому Заході ЗСА відродилося, зміцніло та виросло до розмірів одного із найбільших і найбагатших міст світу.

З цього приводу Чикаґська Метрополія рішила відзначити цю річницю, що збігом обставин дала поштовх до віднови і відродження цього міста, та вшанувати зусилля попередників, що не заломившись після катастрофи, з попелу зуміли здвигнути теперішню Метрополію.

В днях 8, 9 і 10-го жовтня ц. р. окремий Комітет запляннував ряд імпрез, із яких найважливіщою і найбільшою буде Маніфестація-Похід головного маґістралею міста—Стейт Стріт в суботу, 9-го жовтня ц. р. при співучасти всіх головних національних груп, що замешкують Чикаґо й околицю. Це буде одна із найбільших того рода публічних маніфестацій в Чикаґо. Українська група бере також участь у цій Маніфестації, вшановуючи тим способом заслугу всіх тих, що причинилися до відбудови і розбудови Чикаґо, а зокрема тих українсьських піонерів-поселенців, що до цього діла вложили своєю працею і культурою не одну цінну цеголку.

У Маніфестації маршуватиме організованим походом численна українська група, зложена зі старших і молоді, члени наших Церков, громадських молодечих, ветеранських, братських та інших організацій, шкіл та курсів з Чикаґо й околиці, виявляючи нашу силу і організовану поставу.

Маніфестаційний похід розпічнеться точно о годині 11-ій перед полуднем у Векер Драйв—в середмістю, тому учасники повинні з'явитися найдалі о годині 10.30 ранку на місці. Поодинокі організації та парохії подадуть своїм членам ближчі інформації щодо участи в імпрезі. У потребі можна засягнути також інформації в канцелярії Ліґи Американців Українського Походження 841 Н. Вестерн-евню, дім УНС.

Приймається зголошення на поїздку до Буенос Айрес...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Для подорожування потрібний важний американський або арґентинський чи інший пашпорт та авторизована Бюром Здоров'я посвідка про відбуте щеплення. Для „бездержавних" не-громадян ЗСА, потрібна посвідка, що вони є постійними мешканцями ЗСА. При цьому вони мусять мати від Іміґраційної й Натуралізаційної Служби дозвіл на поворот (Рієнтрі перміт), що його можуть одержати від згаданої Служби в своєму місті. Щоб одержати такий документ потрібно дві фотознімки величини 2X2 інчі, а оплата виносить 10 дол. Опісля з цими документами вони повинні особисто зголоситися в найближчому арґентинському консуляті із трьома фотознімками такої ж величини, щоб одержати візу. Для цього їм потрібний ще рекомендаційний лист з їхнього банку із виказом їхніх ощадностей чи конта. Перед виїздом, ці бездержавні подорожні повинні ще одержати від Податкового уряду посвідку, що вони не довгують з податками, як також посвідку з фірми ,в якій вони затруднені, із виказом їхнього заробітку в цьому році та відтягнених федеральних податків. Вони також повинні мати копії своїх податкових виказів за три попередні роки: 1968, 1969 і 1970. Все це відноситься тільки до бездержавних, що не є американськими громадянами. Арґентинські консуляти є в Ню Йорку, Балтиморі, Бостоні, Чикаґо, Лос Анджелесі, Сан Франсіско ,Маямі, Ню Орліні та в ряді інших міст.

Лекціями і виставками відзначать 250-ліття народження філософа Григорія Сковороди

Київ. — У грудні 1972 року промине 250-річчя з часу народження видатного українського філософа Григорія Савича Сковороди. За даними з ЮНЕСКО, цей, ювілей „будуть відзначати в багатьох країнах світу". В Україні міністерство культури УССР видало вказівки, як відзначати ту ювілейну дату. В постанові говориться: „Обласні і міські управління культури зобов'язані організувати в будинках культури і клюбах, спільно з організаціями Товариства „Знання", читання лекцій, доповідей, тематичні вечори, присвячені Г. С. Сковороді. Передбачено створити при історичних, краєзнавчих і меморіяльних музеях виставки про життя і творчість Г. С. Сковороди. Передбачається здійснити постановку п'єси І. Кавалерідзе „Григорій і Параскева", присвяченої Г. С. Сковороді, в Сумському театрі ім. Щепкіна". Крім того, відбудуться вечори, присвячені філософові, у вищих навчальних закладах та з рамени АН УССР. Ювілейний вечір запляновано в Києві, з відповідним концертом.

ЗА ЄДНІСТЬ, ЗА ПОМІСНІСТЬ,

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нарешті рушити її з місця і спільними силами, пляново та безперебійно організувати матеріяльні засоби для нашої, як це ми слушно чи неслушно називаємо , „Церкви в потребі" .

На закінчення кілька слів уваги для великого і достойного Гостя, якого ми так дуже хотіли б, однак не змогли сьогодні тут привітати.

Всі пам'ятаємо його маєстатичну, наче біблійну постать з часу його тріюмфальної подорожі по осередках українського поселення у вільному світі, не можемо забути того враження духової сили, величі та достоїнства, які наче променювали від його скромної, а водночас такої достойної особи і якоюсь дивною силою полонювали серця та уми тих, що його зустрічали, зроджуючи почування великого релігійного та національного піднесення. Наша довголітня туга за великим духовним авторитетом казала нам бачити в ньому і Мойсея, і Петра Могилу, і для всіх нас незабутнього Слугу Божого Андрея, а передусім Мужа Божого Провидіння.

Духова велич, сила особовости та міць характеру кріпшають і так, як сталь, гартуються у вогні терпіння, страждань і незламної боротьби з противностями долі. Недарма ці величні прикмети духа та характеру нашого церковного і національного героя, що прийшли враз з ним із сибірського заслання, не змаліли від блиску почестей і гонорів, якими Ватикан вітав великого ісповідника віри модерних часів. Нема сумніву, що для нього готувались спокійні роки заслуженого відпочинку у ватиканських притворах серед виявів пошани, подиву та ласки збоку найвищих достойників Апостольської Столиці. Та неспокійний дух Кир Йосифа Сліпого не був готовий до спочинку і, замість шанобливого статусу високого церковного достойника - емерита, що після геройських страждань за віру і Церкву міг був спочити на лаврах своїх великих заслуг, — він вибрав для решти днів свого життя невтомну працю та надлюдський труд для добра своєї Церкви, свого народу і, що більше, виявив у своїй многогранній діяльності подивугідну ініціятиву, динамічність та наполегливість.

Попри такі великі й відважні ідеї і проєкти, як створення Українського Католицького Університету ім. св. Климентія та побудова Храму св. Софії, що їх у майже неймовірний спосіб вдалося людині старшого віку, яка стільки років побувала поза межами людської цивілізації, у такий короткий час здійснити, — Блаженніший Верховний Архиєпископ вже внедовзі після своєї появи у Ватикані, видвигнувши на Вселенському Соборі Другому справу помісности та патріярхального устрою нашої Церкви, розпочав завзяту і невтомну акцію за історичні права УКЦеркви. Вперто заступаючи слушні права УКЦ проти неприхильного становища деяких впливових ватиканських політиків, наш Первоієрарх не побоявся попасти в неласку Апостольської Столиці, навіть наразитися на деякі особисті репресії. А все ж, хоч постава Верховного у справах нашої Церкви не одному з ватиканських достойників недовподоби і вони його за те може і незлюблюють, однак вони його шанують і респектують за його незламну силу духа та простолінійний характер.

Хтось завважив, що постать нашого Блаженнішого Верховного Архиєпископа і його характер тесані з грубого й твердого каменя. На мою думку, цей камінь був би прекрасним матеріялом для безсмертного Мікельанджелевого долота.

В УКРАЇНІ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ЗУСТРІЧАЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ХОР

(Закінчення з 1-ої стор.)

думав, що пісня та співається у шаленім темпі і його бідним співакам доведеться добре наламати язика, щоб навчитися її співати якслід. Хор ретельно взявся до праці. Хлопці й дівчата вправляли буквально цілими днями, і ось по чотирьох днях мене закликано вже на „генеральну пробу". Було подивугідне й зворушливе почути цю життєрадісну й типову українську пісню в устах молодих американців. Найдивовижніше було те, що вони вивчили усі слова (чудово вимовляючи!) не розуміючи їх змісту, бо не мали часу навіть подивитися на переклад! Це вияснилося під час проби, коли одна молода негритянка спитала, що значать якісь слова. На моє здивовання вона відповіла, що вона захоплена цією піснею, дармащо не розуміє слів. Коли вона й її товариші почули переклад, то всі весело сміялися, а негритянка завважила, що тепер їй ця пісня ще більш подобається. Оцей молодий запал і щирість безперечно відчулися у виконанні і мусіли передаватися слухачам в Україні, що належно оцінили цю приємну несподіванку. Про реакцію українців дають деяке уявлення офіційні рапорти американської амбасади в Москві, які було передано в радіо „Голосу Америки" (здається, лише в англійській мові):

1. Одеса. — Тисяча двісті одеситів привітали професора Томаса Гілбіша і його Камерний хор Мічіґенського університету бурхливими оплесками... В багато декорованій залі філармонії не було ні одного вільного місця і понад сто слухачів ще стояли... Захоплення публіки чудовим музичним ансамблем хору, його молодечим запалом та майстерним опануванням різноманітними музичними стилями віддзеркалювалося у проханнях співати на біс ще і ще раз (хор заспівав чотири пісні на біс). Очевидне задоволення публіки викликало виконування уривків з опери Ґершвіна „Порґі і Бесс", негритянської „спірічуал" та російських і українських пісень.

Під час трьохденного перебування в Одесі проф. Гілбіш з кількома його співаками відвідали Одеську оперу й були присутні на пробі оперного хору за спеціяльним запрошенням, а 20-го квітня всі співаки відвідали університет, після чого студенти прийшли до готелю в гості до американців на товариські відвідини.

2. Кишинів. — Під кінець першого концерту хору в Кишиневі... майже тисячний натовп, що цілковито заповнив велику залю Державної Філармонії, підвівся з місць і влаштував мічіґенським музикам справжню овацію...

3. Київ. — „Вони такі симпатичні, що напевне це українці" так висловилася молода, двадцятирічна киянка. „Вони" — це були члени Мічіґенського камерного хору, а оказія була прем'єра в Києві цього хору в 40 голосів під проводом проф. Гілбіша. Того вечора (26 квітня) публіка в Київській філармонії почула різноманітну програму, яка почалася клясичним Бахом і Таллісом і кінчилася творами Ґершвіна та Чайковського. Як і в попередніх концертах по інших містах, уривки з Ґершвінової „Порґі і Бесс" особливо сподобалися публіці, а коли у фіналі хор заспівав українську „Сусідку", то в залі счинилася справжня буря.

Київська публіка, як пізніше завважило кілька членів хору, має тонкий смак і її не легко задовольнити, бо Київ має чудову оперу й консерваторію, і безперечно музична досконалість цьому місту не в дивовижу...

Повернувшись до Енн Арбору, проф. Гілбіш розповідав, що „Сусідка" перевершила усі його сподівання. Хор буквально не встигав проспівати два-три такти, як загал вибухав оплесками. Можна без перебільшення сказати, що цією піснею американці полонили серця українців, і хор справді виконав свою місію налагодження добрих відносин між „американським та радянським народами", як це офіційно звучить в домові про обмін. Американський амбасадор у Москві мав усі підстави поздоровляти Мічіґенський студентський хор з „надзвичайним успіхом". У листі до ректора університету д-ра Флемінґа представник амбасади Борис Клоссон писав: „Високий рівень музичної культури, осягнений хором викликує подив нашої цілої амбасади... Познайомившись з багатьма членами хору, я не можу не додати, як приємно було зустріти стільки індивідуальної гідности й виразної особистости серед так добре вишколеного ансамблю. Їх поводження на сцені й поза сценою було бездоганне..."

Ми, українці за кордоном своєї батьківщини, повинні також бути вдячні цим милим молодим людям та їх виховникам за ту приємність, яку вони принесли нашим землякам на Україні.

Ася Гумецька

Піттсбурзька Округа УНСоюзу скріплює свою працю

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нулому, й тому закликав до збільшення праці й до підвищення здобутків, щоб закінчити рік з видатним прибутком, хоч покищо є ще дефіцит, який треба покрити. Подаючи аналізу стану не лише УНС, але всієї нашої громади, серед якої існує і від якої залежить УНС і його здобутки, проф. Гнатюк подавав поради, скеровані на оживлення праці Округи та її поодиноких Відділів з метою виконати повністю на неї наложені обов'язки на цей рік.

Після цього обласний організатор Вол. Гірняк з'ясував подрібний стан Округи й її занедбання на полі організаційнім, забезпеченевім і братсько - суспільної праці. Він закликав до повороту до старих, похвальних практик наших Відділів, які служили своїм членам не лише життєвим забезпеченням, але братською допомогою в потребі, за життя і після його закінчення. В дальшому він подав засоби, які ведуть до успіхів в організаційній ділянці й закликав приявних стати прикладними забезпеченевими фахівцями. Після цього приявні представники Відділів ставили питання й разом з головними урядовцями та В. Гірняком обговорювали дальші пляни праці і тісної співпраці з п. Гірняком, який поінформував їх, що залишається на довший час в Окрузі й буде до диспозиції секретарів у їхній праці. Всі заявляли, що посилять свою працю в осінніх місяцях.

Перед Ювілейним З'їздом УЗХ

9-го жовтня ц. р. відбудеться Ювілейний З'їзд Українського Золотого Хреста. Цей з'їзд має бути в Ню Йорку, бо ж саме в цьому місті був заснований перший Відділ УЗХ.

Характер цьогорічного З'їзду має бути особливо святочний з огляду на сороколіття існування цієї організації й тому сподіваємося, що в першу чергу наше членство, як і наші братні організації належно підтримають наші намагання, щоб З'їзд вийшов якнайкраще.

З'їхавшись з різних частин Америки, переглянемо осяги й недоліки з усіх ділянок нашого організованого життя. З практики знаємо, що таке проаналізування нашої діяльности завжди позитивно впливає на хід нашої праці в майбутньому. Тому не забуваймо, що найбільше уваги доведеться присвятити допомоговій ділянці, яка творить основне та ідейне заложення УЗХ. Саме ця ділянка потребує чи не найбільше концентрації всіх сил, щоб нести допомогу там, де найбільше її потрібно.

Крім допомогової ділянки переглянемо також культурно-освітню, з якою є пов'язані наші літні, молодечі табори, дитячі світлички, образотворчі виставки, видавничі справи та всякі інші.

Ідейним членам нашої організації, які довгими роками тягнуть громадську працю, на з'їзді належиться видати відповідну пошану й признання.

З'єднані однією великою ідеєю й тісно пов'язані з визвольною боротьбою нашого народу, всі спішім на ювілейний З'їзд УЗХ.

Нехай вітає між нами почуття єдности, взаємної пошани та братерської приязні, яка найбільше сприяє успішній праці в усіх ділянках нашого життя.

В. Мушинська

Українська Католицька Парафія в Міннеаполісі будує новий Храм

(Закінчення з 1-ої стор.)

для цієї цілі Комітет під проводом д-ра І. Дорощака. Комітетові допомагає головний дорадник інж. Роман Смулка і керівник молодечої збіркової кампанії д-р Михайло Козак. Досі зібрано понад 400.000 дол. У цій сумі є зарахований і даток пань у висоті 52,000 дол., що їх зібрали пані з продажу вареників.

В неділю, 31-го жовтня ц. р., всі парафіяни зійдуться, після Архиєрейської Літургії, на площі будови нового Божого Храму, щоб взяти участь у посвяченні наріжного каменя під будову церкви. Архиєрейську Літургію й акту посвячення наріжного каменя переведе Владика Кир Ярослав Ґабро.

Після цих урочистостей зараз на другий день закипить знову праця будівельників. З кожним днем будівлі будуть рости, аж до їх остаточного закінчення. Можемо надіятися, що в травні, а найдалі в червні 1972-го року, зможемо бути учасниками посвячення, цим разом уже викінченого Божого храму. Гарячим бажанням о. Пароха і всіх парафіян було, щоб новий Божий храм посвятив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий. Запрошення в цій справі вийшло й тепер всі нетерпеливо ждуть відповіді й молять Бога, щоб здоров'я й обставини дозволили Верховному Архиєпископові запрошення прийняти.

В смутку повідомляємо, що
В СОРОК ДНІВ НЕСПОДІВАНОЇ СМЕРТИ

бл. п.
КАТЕРИНИ ПРОХИРИ МАРЧАК

уродженої 20-го травня 1903 року
в селі Королівське Городище, пов. Бібрка, Зах. Україна,
яка наступила 1-го вересня 1971 р. та Яку поховано
4-го вересня 1971 року на цвинтарі в Норт Стонінґтон,
Коннектикат

НА ЇЇ МОГИЛІ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА
10-го жовтня 1971 р. в год. 1-ій по пол.

ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШ

о митр. Теофілем Бузенком, з Української Православної
Церкви святих Петра і Павла з Віллімантик, Конн.

Горем прибиті:
ГНАТ МАРЧАК — муж
МАРІЯ ПРОХИРА та АННА ЛАВРІВ — сестри
ЯРОСЛАВ МАРЧАК — син
ЛІЛІЯ РІКАРДІ — дочка, та
КЕРЕН, ДЖЕЙМ, ДАРІЯ, ЄЛИНЕ та
ГРИГОРІЙ — внуки

Хай Американська привітна земля буде їй легкою!

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. інж. **БОГДАНА ЛУЧАКОВСЬКОГО**
зложив 20.00 долярів
на Фонд Енциклопедії Українознавства
в Сарселі, Франція
інж. Лев ЯЦКЕВИЧ

Комітет Підгаєчан Східних Стейтів Америки

ділиться з Громадянством сумною вісткою,
що дня 2-го жовтня 1971 року помер на 79-му році життя

Д-р МИКОЛА ГАЛІЙ

уродженець Бокова, Підгайці, колишній старшина УГА, комендант міста Підгаєць в роках 1918-1919 в період Самостійности Української Держави, визначний політичний діяч.

ПОХОРОН — в четвер, 7-го жовтня 1971 р. о год. 8:00 ранку з похоронного заведення Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

УПРАВА КОМІТЕТУ ПІДГАЄЧАН, НЮ ЙОРК

10-ИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

(Закінчення із стор. 2-ої)

К а т о л иків. Мовляв, те Братство є тільки одною з організацій і не може претендувати на репрезентування всіх українців - католиків у Канаді, які належать до різних організацій. „Організація БУК може бути речником тільки своїх членів, а не всіх вірних мирян Української Католицької Церкви". За минулих 30 років часи змінилися. „З перших п'яти організацій — членів - засновників КУК — є вже сьогодні 30 організацій". Звертається увагу як на річ ненормальну, що в керівних органах КУК'у з вини його застарілого статуту і застарілої системи нема представника стану професіоналістів і бізнесменів, нема представниці жіноцтва і студентства. „Новий Шлях" пропонує прийняти принцип виборности керівних органів, і назву Комітет Українців Канади змінити на „Конгрес Українців Канади".

Але Братство Українців Католиків не признає всіх арґументів за ревізію дотеперішнього стану, дармащо в принципі — як пише „Наша Мета" з 2 жовтня 1971 р. — „цілком не є проти статутових змін чи структуральних реформ КУК, якщо таких змін чи реформ домагалось би загальне добро того ж КУК, а через нього загальне добро нашої спільноти в Канаді". Однак, Головна Управа БУК уважає, що нема сутньої потреби змінювати систему, в якій керівну ролю виконує БУК, і що кампанія за зміну статуту по лінії або виборности керівних органів або встановлювання їх за ротацією членських організацій на базі „зговорення" — насправді є тільки кампанією проти БУК і його теперішнього представника, п р езидента КУК'у. Тому БУК буде триматися постанови „не резиґнувати зі статусу кво, від нього не відступати, його боронити, бо немає поважних причин зрушувати тривку основу 30-літнього досвіду..." „Наша Мета" цілком потверджує становище о. Семена Іжика, висловлене у „Поступі" з 22 серпня 1971 року.

Як бачимо, в цій широкій дискусії на сторінках української преси в Канаді у справі 10-го конґресу КУК не заторкується ніяких сутніх проблем, про які була мова в 4-ох програмових доповідях на 9-му Конґресі КУК, що відбувся 12-14 жовтня 1968 р. З тих доповідей виходило, що при всьому рості української громади в Канаді тамошня ситуація має теж свої тіні. Бож за 1967 рік національну вкладку заплатило тільки 2.608 осіб. З півмільйонової маси українців у Канаді аж 34 відсотки не охоплені ані Українською Католицькою ані Православною чи Євангельською Церквами і для кругло 160.000 українців в Канаді розговірною мовою є мова англійська. Прибутки КУК за 1968 рік становили лише 34.170 дол., при чому національна вкладка дала тільки 12.378 дол. Але в тодішньому звідомленні екзекутивного директора д-ра С. Я. Кальби говорилося про посилені контакти з широким канадійським суспільством і урядовими колами, не кажучи про активність на українському громадському ґрунті. Знаємо, що від останнього Конґресу КУК українська громада в Канаді пішла далі вперед, особливо в боротьбі за визнання національної многорідности Канади і запевнення належних прав українській громаді. Нема сумніву, що поруч із проблемою статуту на 10-му Конґресі КУК буде мова й про всі ці сутні справи.

і. к-н

Ще одна професійна сила

Валентина Ширай

В травні ц. р., Валентина Ширай з Ню Гейвену, здобула диплом маґістра бібліотечного знання в Стейт Юніверситі оф Ню Йорк, в Олбані. Ступінь бакалявра осягнула раніше в Савдерн Коннектикет Стейт Коледж в Ню Гейвені, спеціялізуючись в европейській історії. Протягом п'яти років, навчалась вечорами — працюючи в день, а в 1968 р. покинула працю і перейшла на цілоденне навчання, щоб прискорити закінчення студій.

Валентина Ширай, загально відома українській спортовій родині як Валя, народилась в Україні на Полтавщині, яку малою дитиною мусіла залишити, коли її родичі у наслідок воєнних подій подалися на захід. Ранні, шкільні роки провела в Реґенсбурґу, в Німеччині, де теж вступила до Пласту. В 1951 р. прибула з батьками до Ню Гейвену, ЗСА та відразу стала до праці в лавах Пласту. Цілий час, аж до виїзду до Олбані, працювала на різних постах в Ню Гейвенській станиці, головно — юнацькою виховницею, а згодом кошовою — протягом 10-ти років. Тепер є заступницею станичного, та членом куреня „Перші Стежі"; осінню знову повертається до виховної пластової праці.

Від самого початку існування УАСТ „Довбуш", в Ню Гейвені, Валя стає його членом та майже безустанно очолює жіночу ланку відбиванки. Завжди точна і постійна в тренінґах, вела відбиванкову дружину „Довбуша", від перемоги до перемоги. Згадати хоч би добуття мистецтва УСЦАК, СУАСТ - Схід, Нової Англії та багато перемог в турнірах на Союзівці, Верховині, Білоруській оселі, та в других численних місцях відбиванкових турнірів.

Валя Ширай є також членом Союзу Українок Америки, Відділ 108 в Ню Гейвені. Тепер працює у відділі каталогування (Каталог Лібреріян) у Єйльській Бібліотеці у слов'янському і східно-европейському відділі.

Не зважаючи на працю в студіях — раніше, а згодом професійної праці, без огляду на її визначну працю в Пласті та „Довбуші", Валя Ширай брала й бере активну участь в загально громадському житті і вона — це приклад гідний наслідування для нашої молодшої ґенерації. Радіючи, із її особистих успіхів, бажаємо їй багато вдоволення із професійної праці, та з праці для української громади.

Д-р Михайло Снігурович

Перт-Амбойська Округа Відділів УНС змагається за першенство

(Закінчення зі стор. 1-ої)

1.602.24 дол. З того прибутку приділено 400.00 дол. на добродійні цілі, а саме: Гарвардський фонд 200.00 дол., Спортове Товариство „Чорноморська Січ" 50.00 дол., Осередок СУМА в Пассейку 50.00 дол., Сиротинець в Бразилії 50.00 дол. і фонд діточого журналу „Веселка" 50.00 дол. Решту зиску розподілено на поодинокі округи і у зв'язку з тим голова передав окружному касирові Івану Бабиному чек на суму 345.00 дол. як чистий зиск для Округи. Вістку про так поважний зиск — присутні прийняли з великим задоволенням

Відтак до слова була запрошена пані Марія Душник, яка в своїй доповіді заторкнула багато актуальних справ, з'вязаних з дією УНС. Де зокрема звернула увагу на жіночий сектор, закликаючи союзове жіноцтво до більш активної праці в розбудові УНС. Рівнож інформувала про плян будови пам'ятника Лесі Українці, на оселі УНС „Союзівка", що плянує Жіноча Секція при УНС.

Головний радний Степан Гавриш подав докладні підсумки цьогорічної членської кампанії Округи, а при тому висловив признання і подяку за досягнення в ній поодиноким секретарям та їхнім Відділам. Цими успішними секретарями були: Михайло Фединишин з 155 Відділу (25 членів), пані Олександра Яворська з 344-го Відділу (18 членів), Василь Оріховський з 353-го Відділу (18 членів), Михайло Захарко з 349-го Відділу (16 членів, Йосиф Ярема з 372-го Відділу (13 членів і Стефан Мисак з 104-го Відділу (10 членів). Відділи 168, 209 і 342 дали менше чим по 10 членів, а Відділи 294, 312 і 332 за 8 місяців не дали ні одного члена. В загальному Округа за 8 місяців вже здобула 98 членів, що є на 15 більше, як було в 1970 році за цей час. С. Гавриш дальше поінформував про загальний стан цьогорічної кампанії, а доповідь, закінчив закликом до посиленої організаційної праці.

Після доповідей відбулась дискусія, в якій взяли участь К. Галушка, І. Бабин, інж. О. Граб, М. Захарко, І. Шнир, М. Степась та інші. В дисусіях заторкнено ряд важливих справ як: стипендійний фонд УНС, потребу жінки-організатоки для координації жіночих справ, відбуття спільних конференцій Окружних Управ, справа молоді та її участь в проводі УНС тощо.

На закінчення зборів учасники нарад які репрезентували 8 Відділів, на внесок голови Округи інж. О. Граба одноголосно схвалили, що до кінця року Округа вповні виконає призначену їй квоту, здобувши 200 членів, і тим самим одержить бонус в сумі 400.00 дол. Рівнож винесено ухвалу відбути „Союзові Вечерниці „Перт-Амбойської Округи.

Скульптури О. Архипенка на виставці в Монтреалі

Монтреаль. — У великій „Домініон Ґалері" при вулиці Шебрук між творами різних европейських і канадійських мистців виставлено декілька скульптур українського мистця світової слави Олександра Архипенка та одну картину на українську тематику мистця - австрійця. Ґалерія має на продаж дві невеликі скульптури О. Архипенка в металі: „Замислена", що зображає замислену дівчину, і що коштує 15 000 долярів, і „Дівчина, що йде" — менша розміром від двох футів, повна краси й руху, в ціні 8 000 долярів. У каталозі ґалерії названо Олександра Архипенка „американським мистцем, який народився в Росії". Журналіст Євген Оборонів як представник тижневика „Вільний Світ", відвідав ґалерію та дав докладні вияснення власникові - французові з Европи, де народився О. Архипенко, які твори на українську тематику він виконав та ін. В розмові довідався, що ґалерія мала 15 творів О. Архипенка і їх швидко розкупили, не дивлячись на ціни. Велика картина віденського мистця-маляра Л. Ґедлика зветься „Українські вояки на маневрах" і коштує тільки 1 000 долярів, хоча ціна їй значно більша. На ній зображено сотні козаків на конях, а на першому пляні — старшину з булавою.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАВЛО НАКОПИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 73-ій Т-ва Т. Шевченка в Провіденс, Р. Ай., помер 1-го вересня 1971 р. на 82 р. ж. Нар. в Україні, став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку дружину Феню, синів Франка і Томаса, доньок: Марію і Гелену. Похорон відбувся 4 вересня 1971 р. на цвинтарі св. Івана в Valley Falls, R.I.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Василик, секр.

ІВАН ОБОРІШКО, член УНС Відд. 247 Б-ва св. І. Хрестителя в Віллінґтон, Дел., помер 31 липня 1971 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Ляцко, пов. Добромиль, Україна і став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку дружину Анну, синів: Генри і Йосипа. Похорон відбувся на цвинтарі Gracelawn Memorial в Wilmington, Del.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА КУРІШКІН — членка УНС Відд. 294 в Раґвай, Н. Дж., померла 21-го серпня 1971 року на 83-му році життя. Стала членом УНС в 1923 році. Полишила в смутку синів: Волтера і Йосипа, доньок: Ольгу, Софію та 5 внуків. Похорон відбувся 25-го серпня 1971 р. на цвинтарі св. Ґертруди в Раґвай, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЕДВАРД МАЙКРОВИЧ — член УНС Відд. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестер, Н. Й., помер 1 липня 1971 р. на 84-му р. ж. Став членом УНС в 1936 р. Полишив у смутку дружиноу Марію та родину. Похорон відбувся 3-го липня 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Попович, секр.

ІЛІЯ ДАВИДЧУК — член УНС Відд. 122 Т-ва Т. Шевченка в Taunton, Mass., помер 6 вересня 1971 р. на 85 р.ж. Нар. в м. Старий Скалат, пов. Скалат, Україна. Став членом УНС в 1917 р. Полишив у смутку сина Еміля та родину. Похорон відбувся 8 вересня 1971 на цвинтарі св. Йосафата в Taunton, Mass.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Попович, секр.

МАРІЯ БАЛКО — членка УНС Відд. 99 Б-ва св. Миколи в Wilkes Barre, Pa., померла 1 серпня 1971 р. на 73 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1923 р. Полишила в смутку чоловіка Михайла, синів: Степана, Івана, Миколая, доньки: Юлію, Анну, Гелену і Емілію, 18 внуків, 4 правнуків. Похорон відбувся 4 серпня 1971 р. на цвинтарі St. Francis, Wilkes Barre, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Валиґун, секр.

СТЕПАН НАНОВСЬКИЙ — член УНС 140 Відд. Б-ва св. Михаїла в Янґставн, Огайо, помер 9 вересня 1971 р. на 80 р. ?м. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 13 вересня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Янґставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Сенич, секр.

ОСИП ВІТКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 40 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Ірі, Па., помер 7 серпня 1971 р. на 77 р. ж. Став членом УНС в 1921 р. Полишив у смутку дружину Анастазію, синів: Волтера, Степана і Осипа, мол., 4 внучки і правнука. Пхорон відбувся 11 серпня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Ірі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН МОРҐАН — член УНС Відд. 133 в Нюарк, Н. Дж., помер 10 серпня 1971 р. на 83 р. ж. Став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку доньку Стелю і сина Волтера. Похорон відбувся 14 серпня 1971 р. на цвинтарі Gate of Heaven, East Hanover, N. J.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го ЖОВТНЯ 1971 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Прав. Церкви, 635-655 Broad St. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Схід 7-ма вул. Проситься членів прибути. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЖОВТНЯ 1971 р.

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні Збори 219 Відд. о год. 9:30-10:30 ранку в приміщенні 7th Day Adventist Church, Norman Rd. and Irvington Ave., Newark, N.J. Проситься чл. прибути на збори. — М. Юров, секр.

БРУКЛИН (Савт), Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 293 Відд. по першій Сл. Божій о год. 10-ій ранку в залі церкви св. о. Миколая, 258 — 19-та вул. Є важні справи до вирішення, тому проситься прибути. — І. Ткачук, гол., Марія Демидчук, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ЖОВТНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — Відділ 217 в год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Евню. Прохаємо чл. до численної участи. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6635. Тарзан й Чулю рішають продовжувати пошуканки

WE KNOW ONE TRAIL THE VAGABUNDO USED-THE ONE WE FOLLOWED HERE. MAYBE WE CAN TRACE THE HANDS HE WAS SMOKE-DRYING... BY TRAILING HIS LEFT FOOTPRINT!
RIGHT, TSHULU! WE'D BETTER GRAB THE EVIDENCE AND HIDE IN THE JUNGLE. SOMEONE WHO HEARD YOUR PISTOL SHOTS MAY BE RUSHING HERE!
JUST AS I SAW THEM, TARZAN-THROUGH MY FIELD GLASSES! TEN HUMAN RIGHT HANDS!

Ми знаємо один слід, що ним ішов волоцюга, той, що ми за ним ступали... Можливо, що тут ми зможемо вислідити руки, що їх він сушив - завуджував... йдучи слідом його лівої ноги!

Згода, Чулю! Ми радше заберім докази і сховаймося в джунґлії. Хтось, хто почув стріли з твоєї пістолі, може поспішати сюди!

Докладно так, як я їх бачив, Тарзане, крізь мої польові скла! Десять правих людських рук!